Muharrem - Safer 1446

Tevhid ÇOCUK

5 vahyin aydınlığında çocuk olmak

Ağustos-Eylül '24 | YIL: 4 | SAYI: 23 | FİYAT: 80₺

YAZA VEDA "ANILAR"

Tevhid
ÇOCUK
vahyin aydınlığında çocuk olmak
Ağustos-Eylül '24 | YIL: 4 | SAYI: 23 | FİYAT: 80₺

İmtiyaz Sahibi
Hamza ÖZTÜRK

Yazı İşleri Müdürü
Abdullah Demir

Yayın Türü
Yaygın Süreli

Reklam ve Abonelik
www.tevhiddergisi.org
tevhiddergisi@gmail.com
0 (545) 762 15 15

Adres
Kirazlı Mah. Mahmutbey Cad. No. 120
34212 Bağcılar/İSTANBUL

Yazışma Adresi
Hamza ÖZTÜRK
Kirazlı Mah. Mahmutbey Cad. No. 120
34212 Bağcılar/İSTANBUL

Basım
İmak Ofset, 45523
Akçaburgaz Mah. 137. Sok. No. 12
Esenyurt/İSTANBUL 0 212 656 49 97

Dergi içerisinde yer alan
yazılardan ilgili yazar mesuldür.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Satış Noktaları: Tevhid Kitabevi

İstanbul: Kirazlı Mah. Mahmutbey Cad. No. 120/A
34212 Bağcılar/İSTANBUL 0 545 762 15 15

Bursa: Bağlarbaşı Mah. 1. Hürriyet Cd. 1. Sedir Sok.
No. 1 16160 Osmangazi/BURSA 0 543 225 50 46

Ankara: Piyade Mah. İstasyon Cad. No. 190
06794 Etimesgut/ANKARA 0 543 225 50 48

Konya: Mengene Mah. Büyük Kumköprü Cad. No.
78/A 42020 Karatay/KONYA 0 543 225 50 49

Diyarbakır: Fırat Mah. 500. Sokak Taşkıran 2 sitesi
D blok altı 21070 Kayapınar/DİYARBAKIR
0 543 225 50 43

Van: Vali Mithatbey Mah. Koçibey Cad. Armoni İş
Mer. No. 14/D 65100 İpekyolu/VAN 0 543 225 50 45

Kırıkkale: Yenişehir Mah. Özbek Saran Sok.
No:3/A 71450 Yahşihan/Kırıkkale 0 536 391 76 60

Adana: Reşatbey Mah. 62008. Sok. No:10
İşyeri-2 01120 Seyhan/ADANA 0 555 655 00 70

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيم

Es-Selamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berakatuhu Sevgili Tevhid Çocuk Okurları,

Yeni sayımızda neler var neler!

Bizim Ahmet'in başı dersleriyle dertte, ona yardım edecek biri görünüyor orada bir yerlerde, hiç ummadığı biri hem de!

Sevgili Merkür'ün canı biraz sıkkınmış, bir gök taşına içini dökmeye başlamış, acaba neye dertlenmiş de bu kadar sıkılmış?

Cabir ibni Hayyan'ın atomun parçalanabileceğini Einstein'dan tam 1200 sene önce keşfettiğini biliyor muydun? Pekiii, bu sadece bir başlangıç desem?

Benim gibi, perdeleri gündüzleri açıp akşam olduğunda kapatmaktan sıkılan var mı? Keşke, bizim yerimize birileri yapsa! Bir dakika, yoksa Akıllı Evlerle bu mümkün mü? Ciddi olamazsınız!

Daha önce hiç bal kabağı çorbası içmiş miydin? Ben denemek için sabırsızlanıyorum, mmm enfes görünüyor!

Tüm bunlar ve daha fazlası için haydi durma, sayfaları çevirmeye başla!

Gelecek sayımızda görüşmek üzere, Allah'a emanet olunuz arkadaşlarrr!

editör

İÇİMDE NELER VAR?

POSTACI KARGA

Es-Selamu Aleykum, Gaaak! En son görüştüğümüzden beri neler yaptın bakalım? Ben gezdiiim, dolaştım dünyada neler olup bitiyor diye, sana da haber vereceğim merak etme, gaaak!

GPT-4O: YENİ CHATGPT YÜZ İFADELERİNDEN DUYGULARI OKUYABİLİYOR!

Teknoloji şirketi OpenAI, yapay zekâ sohbet robotu ChatGPT'nin yeni versiyonu olan GPT-4o'ı tanıttı.

GPT-4o, önceki versiyonlarına göre daha hızlı ve dili konuşma diline daha yakın, daha kolay bir sohbet diline sahip ve sorulara ânında yanıt veriyor.

Yeni versiyonun görselleri okuyabildiği ve yüz ifadelerinden duyguları ayırt edebildiği de belirtiliyor. Kullanıcılarla sesli diyaloğa girebiliyor.

Ayrıca hafızası sayesinde daha önce verdiği yanıtları da hatırlayabiliyor.

İleride neler yapabileceğini tahmin edebiliyor musun?

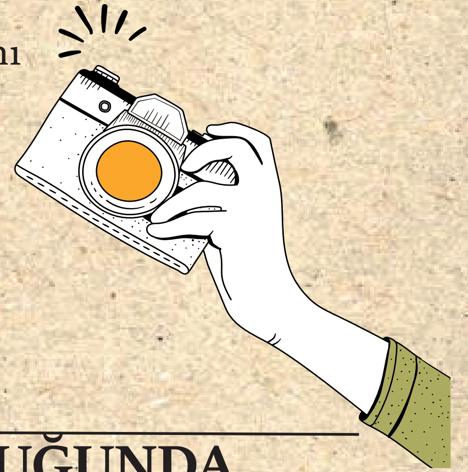
BÖCEK FOTOĞRAFLARI YARIŞMASININ KAZANANI GUGUKLU ARILAR OLDU

Luke Chambers imzasını taşıyan uyuyan guguklu arılar, bu yılki Kraliyet Entomoloji Derneği Böcek Haftası Fotoğraf Yarışması'nın kazananı oldu.

Fotoğrafta bir otun üzerinde dinlenen iki guguklu arı görülüyor.

Chambers, "Uyuyan herhangi bir omurgasız hayvanı bulmak her zaman harikadır, ancak birbirine çok yakın iki tane bulmak, inanılmaz bir şey!" diyor.

Pekiii, bizim fotoğraf yarışmamızın kazananının kim olduğunu ve ödülünü ne yaptığını duydun mu?

İZLANDA'DA 2,5 KİLOMETRE UZUNLUĞUNDA BİR VOLKANİK YARIK OLUŞTU

İzlanda'da aynı bölgede Aralık'tan bu yana beşinci kez volkanik sistem harekete geçti.

Ülkenin sembollerinden biri olan ve Mavi Lagün olarak bilinen alan yeniden kapatıldı.

İzlanda Meteoroloji Kurumundan uzmanlar lav fışkıran yarığın uzunluğunun 2,5 kilometre olduğunu söylüyor.

Güvenli bir uzaklıktan çekilen görüntüler, kor şeklindeki kayaların 50 metreye kadar yükseldiğini gösteriyor.

GERÇEK SÜPER
KAHRAMANLAR

İKİ ÇUL

Köyde sıradan bir sabah. Dedem abdest almış, kuşluk namazını kılıyor. Nenem ahırda sütleri sağıyor. Halam kahvaltı bulaşıklarını yıkıyor. Çocukların her biri bir ağacın tepesinde. Benim kalkmaya mecalim yok. Deniz sefasından döndüğümüzden beri hastayım. Sabahları dedemin kerevetinde uzanıyorum, akşam da nenemin yanına fazladan bir döşek bırakıyor halam. Orada yatırıyor beni nenem. Gözünün önünde olmalıymışım. Üzerime titriyor resmen.

Kerevette yatma fikri dedemin. "Yazın içeride kimse durur mu! Herkes avluda. Burada uzan da etrafı izle, sıkılmazsın." dedi. Ne de iyi etti, ateşim yükselmediği sürece bir film izler gibi etrafı izliyorum.

Bazen kendimi hayvan belgeseli setinde tavukların, koyunların, atların belgeselini çekerken hayal ediyorum. O kadar malzeme topladım ki kerevette uzanırken onların yaşamına dair. Mesela tavuklar lidersiz hareket etmiyorlar. Horoz bey etrafta kuş uçurtmuyor. Hepsine nasıl da sahip çıkıyor! Ama başka bir erkek gelmeyegörsün, hemen rekabet başlıyor. İteleyerek, gagalayarak, şiddetle kanat çırparak sınırlarını belirtiyor. O sınır ihlal edilince kavga başlıyor.

Koyunları meraya giderken izliyorum. Bir musiki gibi meleyişleri. Evet, bazen kafa şişiriyorlar ama genelde sakin hayvanlar. Onlarda en çok yavruların annelerini bulup süt emmelerine hayret ediyorum. O kalabalıkta ve hepsi birbirine benzerken bunu nasıl başarıyorlar? Fiziksel özellikleri de dikkatimi çekiyor. Gözlerinin iki yanda oluşu onlara çok geniş bir görüş açısı sağlıyormuş, dedem öyle söyledi. Gece görüşleri de çok iyiymiş, ama zavallılar renk körüymüş. Acaba bizi ne renk görüyorlar?

Favorim dedemin atları. Atları dediysem iki tanecik. Öyle asiller ki... Onları izlerken en çok ayakta uyuyuşlarına şaşırıyorum. Yırtıcı hayvanlara karşı bir tedbirmiş bu. Hemen kaçabilmeleri içinmiş. Dedem onların sevindiklerini, korktuklarını, üzüldüklerini seslerinden anlıyor. Ses telleri özel yapılandırılmış. Meğer her duyguda çıkardıkları ses başkaymış. Ha bir de birbirlerinin sırtını kaşımalarına çok gülüyorum. Mihihihiii... Kişnerken acaba nasıl hitap ediyorlar birbirlerine? "Abi sırtım kaşındı bir zahmet kaşır mısın?" mı diyorlar?

Onları izlerken Allah'ın (cc) yaratmasını çokça düşünüyorum. Her bir hayvanın yaradılışı bir mucize gibi geliyor bana. Bu mucizeye tanık olmak, Rabbime olan sevgimi arttırıyor.

"Es-Selamu aleykum torunum, yine çekimdesin bakıyorum."

"Aleykum selam dedeciğim, ilk adım çokça veri toplamak. Şimdilik izliyorum. Sonra inşallah dediğin olur da şu hayvancıkların harika yaşamını çekebilirim."

"Çekerken bu harika yaşamın sırrını izleyicilere aktarmalısın ama."

"Sır mı?"

"Evet sır. Sen bunu biliyorsun."

"Allah'ın sanatını mı kastediyorsun dedeciğim?"

"Evet yavrum, her biri Allah'ın El-Musavvir isminin tecellisi. En güzel surette yaratan... Belgeseline bu temayı koymazsan, Allah'ı tanıtmazsan bomboş bir içerik olacağını biliyorsun."

"Evet dedeciğim."

"Ben içeri geçiyorum. Akşama hazırlık yapayım."

"Peki dedeciğim."

Dedem içeri girdi. Ben de biraz daha uyumak için beyaz sabun kokulu yastığıma başımı koydum. Gözümü açtığımda nenemin dizindeydi başım. Ateşim yükselmiş. İlaç verip dizine yatırmış. Ortalık kararmış. Herkes kerevete çıkmış. Anlaşılan vakit gelmiş.

Doğruldum. Nenem terimi sildi. "İyisin iyisin, hamdolsun." dedi. Sırtıma bir yelek geçirdi. Arkama yastığı koydu. Dedem abdest almış geliyordu. Elinde iki parça bez vardı. Kerevetin köşesine oturdu. Elindeki yıpranmış bez parçasını göstererek, "Hacer kızım, bu kumaştan sana elbise diksek giyer misin?"

Hacer'den tiz bir ses çıktı: "Ya dede yaaa... Eski püskü kumaştan mı diktireceksin?" Dedem bana döndü, "Peki ya sen?" dercesine gözlerime baktı. Başımı yere indirdim. Dedem anlatmaya başladı:

"Abduluzza isimli bir çocuğun babası erken yaşta vefat edince amcası ona kol kanat gerdi. Onu büyüttü ve mal mülk sahibi yaptı. Genç yaşta develere, koyunlara ve kölelere sahip olan Abduluzza, Canımız Peygamberimizin davetini duydu. İslam dini onun kalbini fethetti. Bir gün amcasına bu yeni dinden bahsetti. Amcası ona kızdı ve konuyu kapattı. Bir başka sefer konu tekrar açılınca amcası onu tehdit ederek Muhammed'den uzak durmasını, şayet iman ederse verdiği her şeyi geri alacağını söyledi. Abduluzza her şeyi göze almıştı. Malı da gitse, canı da gitse Canımız Peygamberimizin (sav) getirdiği dine girecekti. Bu kararlılığını amcasına bildirdi. Amcası onu kovdu. Kovarken üstündeki elbiseleri dahi almaktan çekinmedi. Abduluzza çıplak vaziyette annesinin yanına geldi. Annesi ona iki çul verdi. Bu çullara sarındı ve Peygamberimizin yanına gitti. Peygamberimiz (sav) ona Abdullah adını verdi. Lakabı da Zulbicadeyn, yani iki çul sahibi oldu. O, dini uğruna malını mülkünü, hatta elbisesini dahi kaybetmeye razı olmuştu. Aradan epey bir zaman geçti. Bir sefer düzenlenmiş ve Abdullah şehit olmuştu. Abdullah'ı kazılan mezara Peygamberimiz (sav) indirdi ve yüksek sesle, 'Allah'ım! Ben ondan razıyım sen de razı ol!' diyerek onu defnetti."

Dedemin gözleri dolmuştu. Lafı biter bitmez kalktı. Elinde getirdiği iki bez parçasını kerevete bırakmıştı. Uzanıp aldım. Üstüme örttüm. İki çul sahibi olmak ne demek, belki anlardım...

MERAKLI SORULAR

KARINCALAR YUVALARINI NASIL İNŞA EDERLER?

Karıncalar, küçük tümsek şeklindeki karınca yuvalarında yaşarlar. Bu yuvalar, işçi karıncalar tarafından inşa edilir. Bölmelerin ve tünellerin yapımı için topladıkları toprağı yığarak giriş kısmına yakın, höyük görünümlü bir yuva oluştururlar. Karınca yuvalarının yapımında, genel olarak çamur, kum veya kil kullanılır.

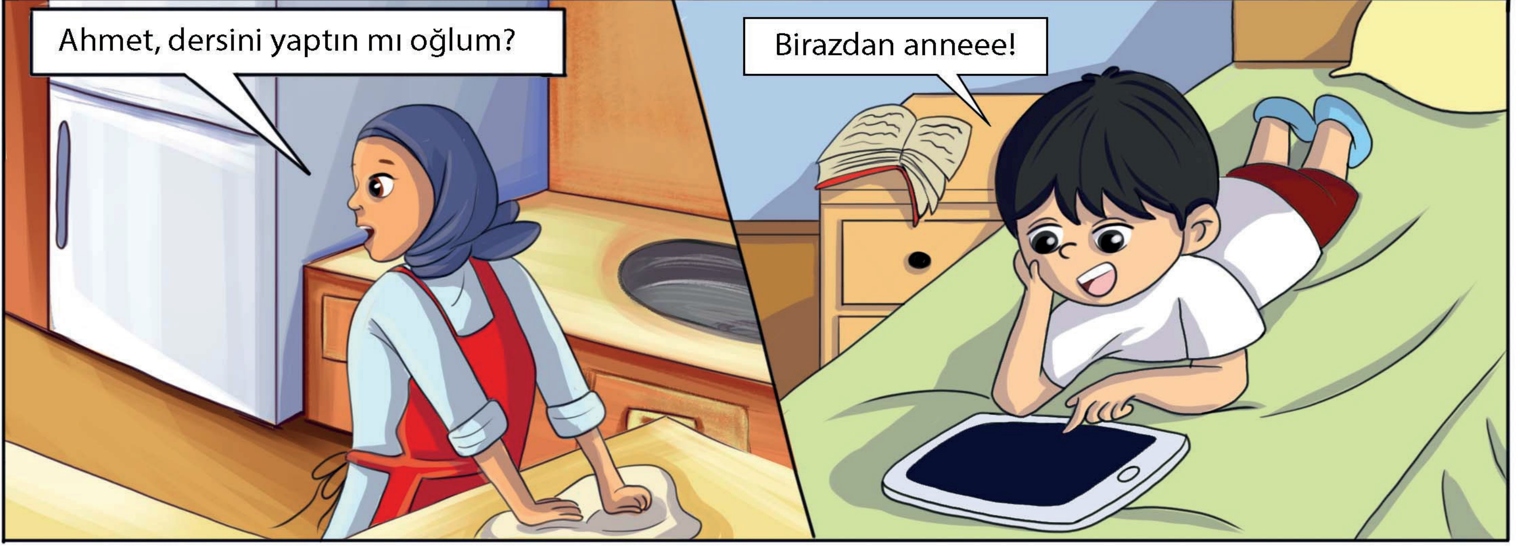

AY NEDEN SÜREKLİ ŞEKİL DEĞİŞTİRİR?

Ay, tıpkı Dünya gibi kendinden ışık vermez. Güneş'ten aldığı ışığı yansıtır. Bu yüzden Ay'ın; Dünya ve Güneş'in konumuna göre belli bir kısmı aydınlık, diğer yüzeyi ise karanlık gözükür. Hilal, yarım ay, dolunay gibi şekillerde görünür, ki bunlara Ay'ın evreleri (safhaları) denir.

ETİMOLOJİ
DERS

Ahmet, dersini yaptın mı oğlum?
Birazdan anneee!

Ahmeeet! Dersini yap oğluuum!
Tamam anneee! Şu el bitsin, birazdan yapacağım.

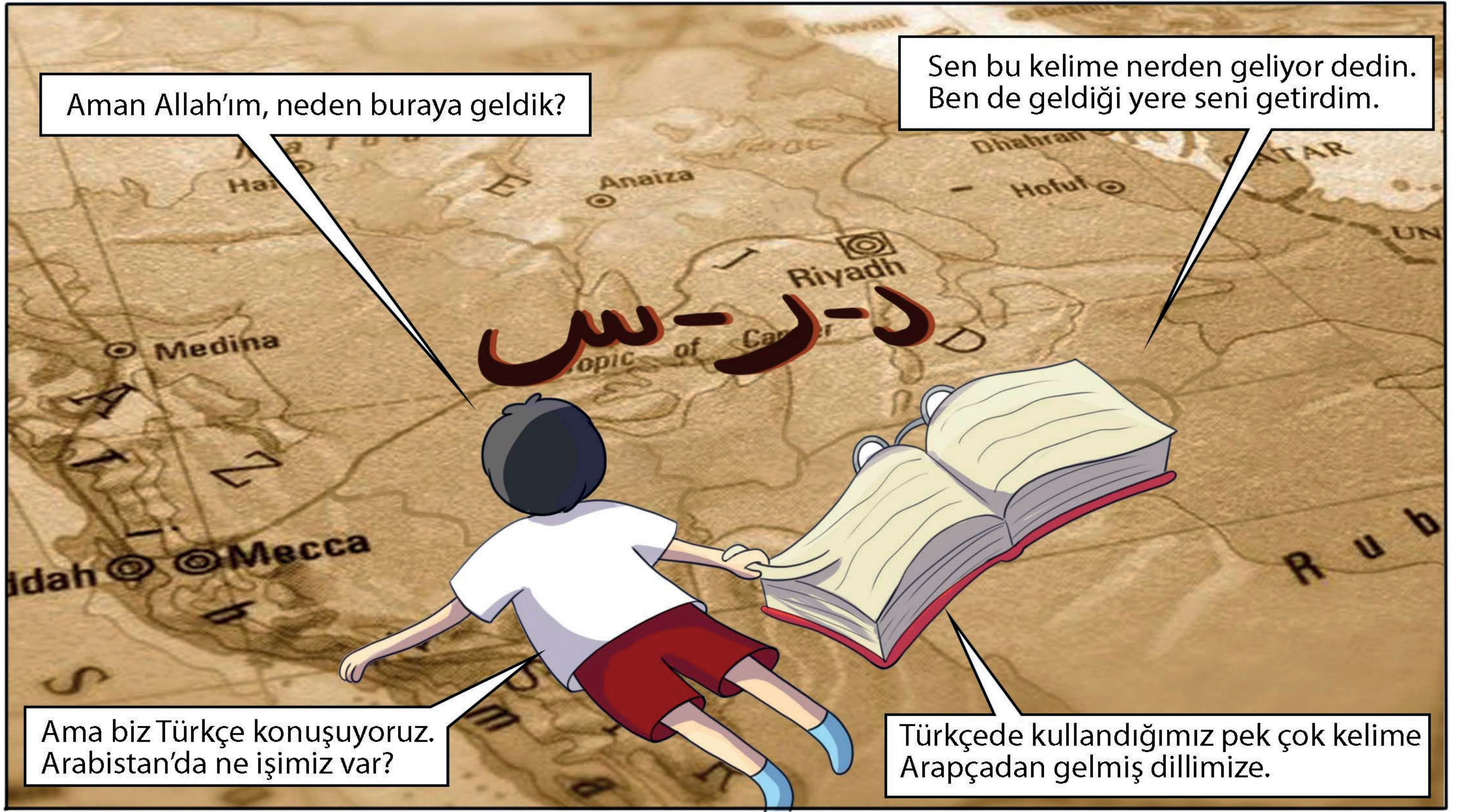

Sana dersini yap diyorum, sen oyun oynamaya devam ediyorsun.
Ne yapayım, en heyecanlı yerindeydim!
Hadi geç oldu, oyalanma.
Tamam anneee!

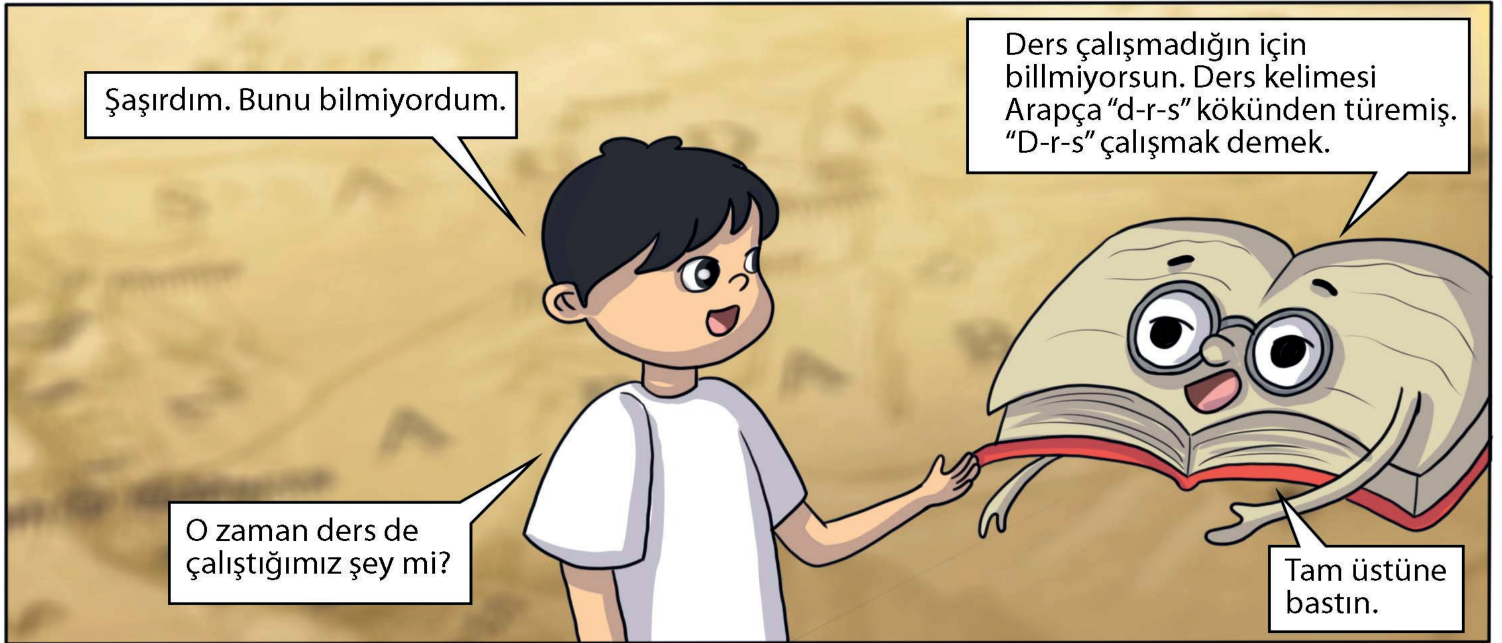

Tamam anne deme, eline al şu kitabı!
Ta... Ay demeyecektim.

Ya arkadaş, şu dersi kim icat etti acaba? Ağız tadıyla oyun oynayamıyoruz. Tam tur atlayacağım, ders diyor anacığım. Sabah uykunun en tatlı yerindeyim, derse geç kalacaksın diyor… Ders, ders, ders! Sahi ders ne demek? Nereden geliyor bu kelime?
Biri kelime mi dedi?
Ay, sen de kimsin?
Sözlük. Masandaki sözlük. Hani hiç sayfasını dahi açıp bakmadığın sözlük.

Sö- söz- söz-lük müü?
Evet. İlk kez bana seslendiğini duydum.
Ben sana seslenmedim.
Seslendin. Ders nereden geliyor, dedin.
Be- ben öylesine söyledim.

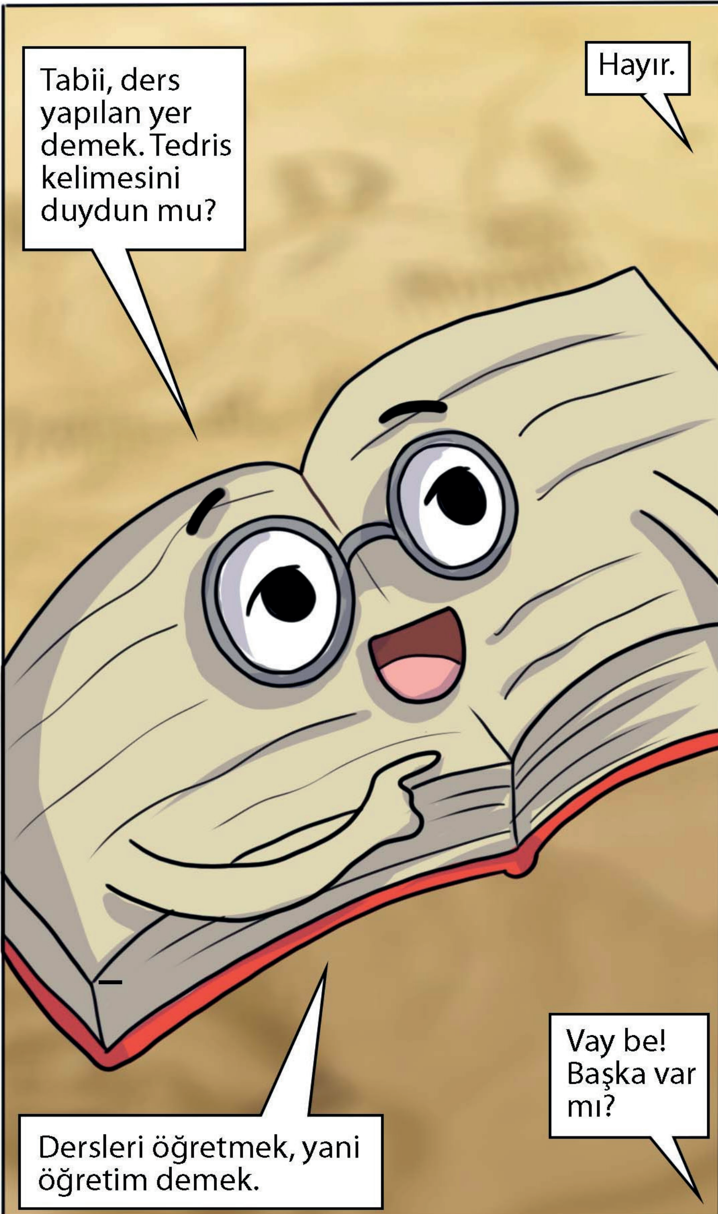

Olsun, gel öylesine göstereyim ben de sana bu kelimenin nereden geldiğini.
Dur dur, nereye?
Arabistan'aaa!

Aman Allah'ım, neden buraya geldik?
Sen bu kelime nerden geliyor dedin. Ben de geldiği yere seni getirdim.
د-ر-س
Medina
Mecca
Riyadh
Anaiza
Hofuf
Dhahran
Ama biz Türkçe konuşuyoruz. Arabistan'da ne işimiz var?
Türkçede kullandığımız pek çok kelime Arapçadan gelmiş dillimize.

Şaşırdım. Bunu bilmiyordum.
Ders çalışmadığın için billmiyorsun. Ders kelimesi Arapça "d-r-s" kökünden türemiş. "D-r-s" çalışmak demek.
O zaman ders de çalıştığımız şey mi?
Tam üstüne bastın.

Neyin?
Bu bir deyim.
Ha özür dillerim, yanlış anladım.
Bu kökten daha pek çok kelime türemiş.
Dershane de mi buradan geliyor?

Hayır, “hane” Farsça “yer” demek. Ders kelimesiyle birleştirmişiz, ders yapılan yer olarak kullanmışız. “D-r-s” kökünden müderris kelimesini türetmişler. Ancak şu ân pek kullanılmıyor.”
Başka?
Medrese.
Aaa! Medrese, dersten mi türemiş?

Tabii, ders yapılan yer demek. Tedris kelimesini duydun mu?
Hayır.
Dersleri öğretmek, yani öğretim demek.
Vay be! Başka var mı?

Olmaz mı? Onlara da evde bakarsın. Annen gelmeden dönelim. Ders çalışmalısın.
Kesinlikle. Öğrenmek çok eğlenceliymiş. Ara sıra gezelim seninle kelimelerin geldiği yerlerde.
Neden olmasın!

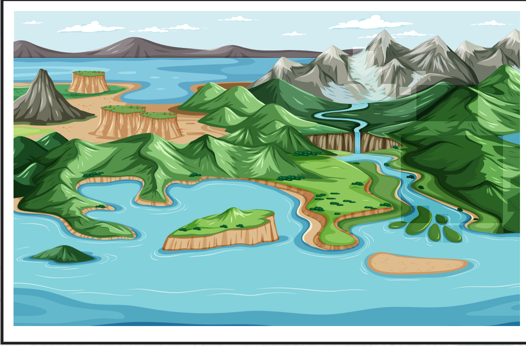

TERSİYER

Çiğdem Yiğit

Merhaba arkadaşım, Ben Tersiyer hayvanıyım. Binlerce yıldır dünyanın derinliklerinde sessizce yaşadım. Ve şimdi sana kendimi tanıtmak, gizli günlüğümden de bazı şeyler paylaşmak istiyorum.

Hakkımızda birçok şeyi merak ettiğini düşünüyorum. Benim de anlatacak çok şeyim var. Ama istersen önce seni dünyanın en gizemli köşelerinden birine... Benim ve ailemin yaşadığı yere götüreyim...

Tersiyerler Güneydoğu Asya'nın adalarında; Borneo, Filipin'in güneyinde ve Sulavezi adasında yaşarlar. Bu adalar çok güzel ve etkileyici. Ve benim gizemli dünyamın bir parçası.

Bizler burada çok farklı yaşam alanları da keşfettik. Yağmur ormanlarında, dağ ormanlarında, mangrov ormanlarında, bataklık bölgelerde ve bambu çalılıklarında yaşarız. Bazen de mağaralarda...

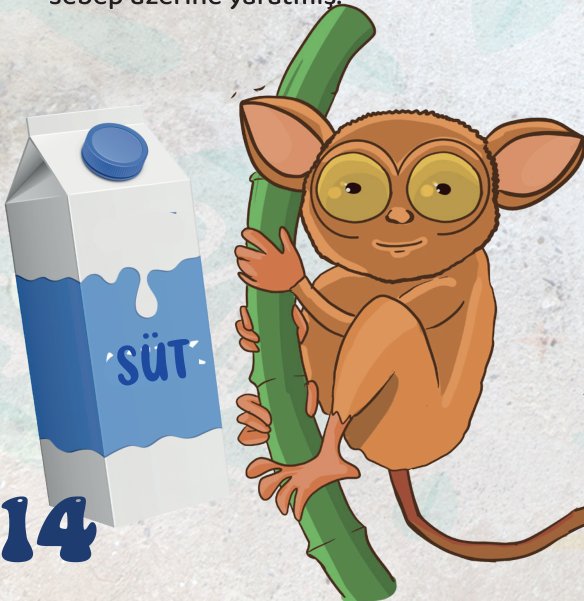
PRİMATLAR TAKIMI!

Tersiyerler primatlar takımında yer alırlar. Yani goriller, maymunlar şempanzeler ailesindeniz. Hatta onların en küçük akrabalarıyız.
Boyum; sadece 16 cm yani bir kalem uzunluğunda. Kuyruğum ise 28 cm, neredeyse vücudumun iki misli kadar. Biliyor musun? Bizler uzun atlayışlar yapmayı çok severiz. Dengemizi sağlamak için kuyruklarımıza çok ihtiyacımız oluyor. Dik duran bir dala tutunduğumuzda dengemizi kuyruklarımızla sağlarız.

Ağırlığım ise 160 gram. Bir paket süt kadar hafifim. Ve postlarım onlar çok kısa ama oldukça yumuşaktır. Çoğunlukla gri, ama bazen gri-kahverengi veya kızıl kahverengi de olabilir.
Vee ellerim... Onlar yaprakları toplamak, böcekleri yakalamak ve arkadaşlarıma sevimli jestler yapmak için harika... Bir yaprak yığınının içine saklanmak istediğimde ellerimle rahatça yaprakları kenara itebilirim. Ayrıca arkadaşlarıma "merhaba" demek için ellerimi sallayabilirim.
Gördüğün gibi arkadaşım, El-Bâri ismiyle Rabbimiz her şeyi ölçülü ve bir sebep üzerine yaratmış.

GÖZLER ÜZERİNİZDE!

Vücut ölçümüze bakınca gözlerimiz çok iri biliyorum. Bu bizim en belirgin özelliğimizdir. Hatta gözlerimiz beynimizden bile büyüktür. Onlar aslında parlayan iki yıldız gibi. Ormanın en karanlık köşelerini bile görebiliriz. Gizli sırları keşfederiz. Rabbimizin yarattığı harika şeyleri seyrederiz!

Sadece gözlerimiz değil tabii ki kulaklarımız... Evet, onlar da çok büyükler. Yani vücudumuza göre... Bunun mutlaka bir hikmeti olduğunu düşünüyorum. Rabbimiz sebepsiz hiçbir şey yaratmaz. Ve her canlıyı da farklı yaratmış. Ben ormandaki diğer canlılara bakınca bunu keşfettim.

MACERACI TERSİYERLERİN MERAK EDİLEN YÖNLERİ!

NEDEN TERS?

Tersiyerler hayatın monotonluğunu kırmayı ve her günü bir macera hâline getirmeyi severler. Bunun için her şeyi ters yaparlar. Merak ediyor musun? Neleri ters yapıyor olabiliriz? Birçok tahminin oldu biliyorum. Bakalım tahminlerin tuttu mu?

BAŞ AŞAĞI YAŞAM!

Ağaçlara asılarak baş aşağı durmayı severiz. Böylece dünyaya farklı bir açıdan bakarız. Ağaçlar kökleriyle gökyüzüne uzanıyor, bulutlar ise yeryüzünde süzülüyor gibi...

Ve biliyor musun? Baş aşağı durduğumda kanım akıllıca kafama akıyor ve bana süper bir zekâ veriyor. Böylece ormandaki en karışık sorunları bile çözebiliyorum.

TERS YÜRÜYÜŞ!

Her adımı geri atarak ormanda tersine ilerleyebiliriz. Bu, ağaç dalları arasında hareket ederken veya avlanırken kullandığımız bir stratejidir. Özellikle uzun arka bacaklarımız sayesinde geri adım atarak dengemizi sağlarız.

AY IŞIĞINDA PUSU!

Gündüzleri dinlenmek ve uyumak benim işim. Geceleri her şey daha gizemli. Yaprakların arasında hışırdayan sesler... Uzaktan gelen bir baykuşun hikâyesi ve tabii ki gece çiçeklerinin misss kokusu...
Ay ve yıldızlar onlar benim geceleri en iyi arkadaşım ve yardımcılarım! Evet, yardımcılarım çünkü onlar etrafı aydınlattığı için avlanmam çok daha kolay oluyor.
Nasıl avlandığımı merak ediyor musun?
Tersiyerler etobur hayvanlardır. Yani tüm maymunlar takımı içinde hiç bitkisel beslenmeyen tek familyayız. Böcekler, örümcekler, yengeçler, karınca ve termitler... İlgi alanımıza giren avlardır.

Önce avımızı gözlemleriz. Yavaşça yaklaşır ve davranışlarını izleriz. Sonra sessizce yanlarına yaklaşır ve uzun bacaklarımızla üzerlerine atlarız ve sonra da afiyetle yeriz...

KUCAKLAYAN ÇENELER!

Bu kadar küçük hayvanlar için çok uzun sayılan bir gebelik süreci var. Ne kadar biliyor musun? Tam 180 gün... Ve sonra sadece bir yavru doğar. Doğduğunda vücudu tamamen post ile kaplıdır ve gözleri açık olur.

İlk haftalarda anneler yavrularını ağzında taşır. Yavrularını ağzında taşırken onlara sıcaklık ve koruma sağlarlar.
Yiyecek arayışına çıkınca onları yanında götüremezler. Yavruları sık dalların arasında yalnız bırakmaktan başka alternatifleri yoktur. Ama tedbiri elden asla bırakmazlar. Kısa aralarla yavrunun yanına uğrar ve kontrol ederler.

İşte benim heyecanlı, meraklı ve tersten hikâyem böyle arkadaşım! Seninle tanışmak çok güzeldi. Görüşmek üzere Allah'a emanet ol!

Hey, dur! Sen de kimsin? Gözlerimi kamaştırıyorsun. Gözlerimi mi dedim ben? Ben zaten gözüm?

Işığım ben, ışık.

İyi de neden rengarenksin? Ben seni sarı, yani gün ışığı, bir de beyaz sanıyordum.

Her şey tek renk

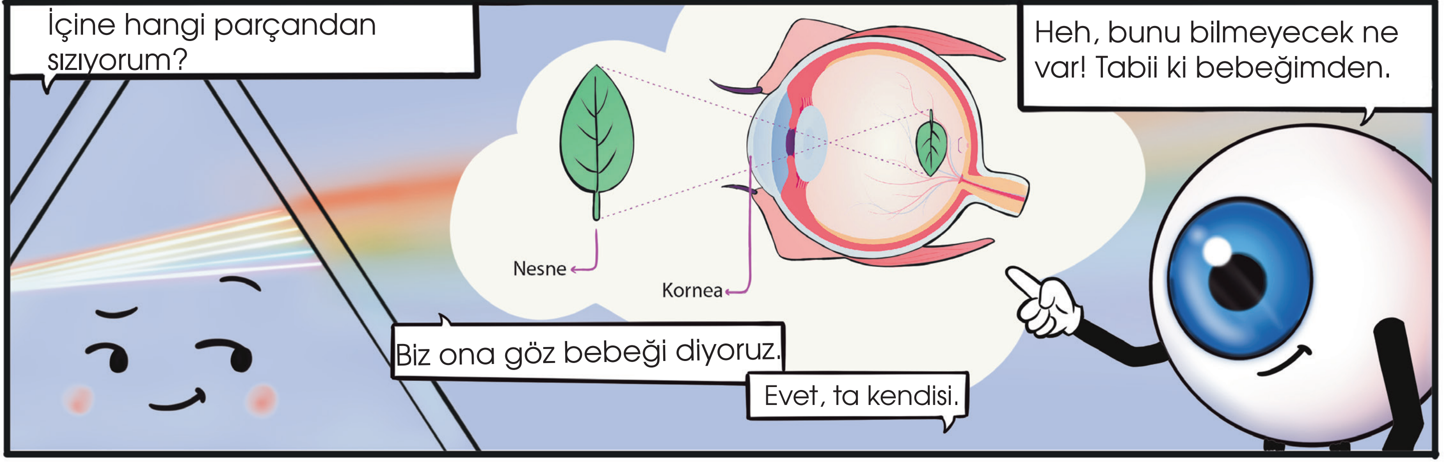
Tek renk olsaydım bir elma ve bir yumurtayı ya da bir toprağı da tek renk görecektin.

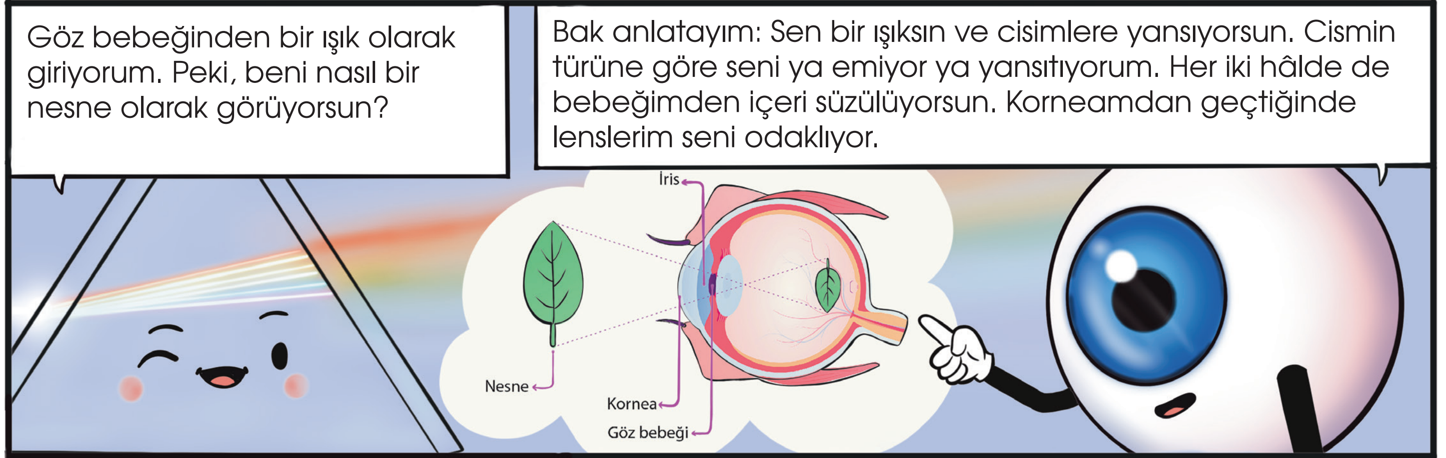
Ooo yooo, onları rengarek görüyorum. Görüyorum dediysem beynin yolladığı sinyaller vasıtasıyla görüyorum ya neyse.

Hadi seninle bir oyun oynayalım. Var mısın?

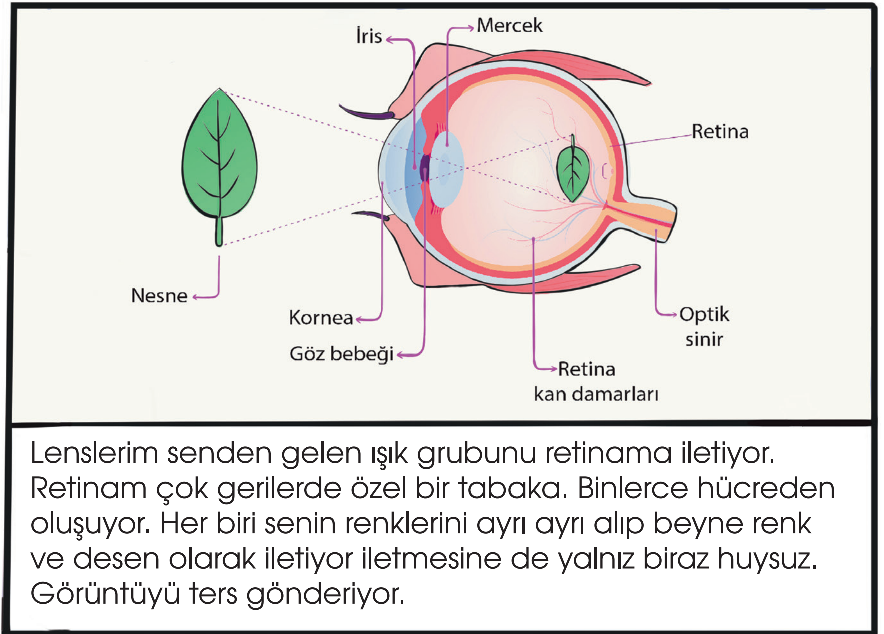
Her şey rengarenk

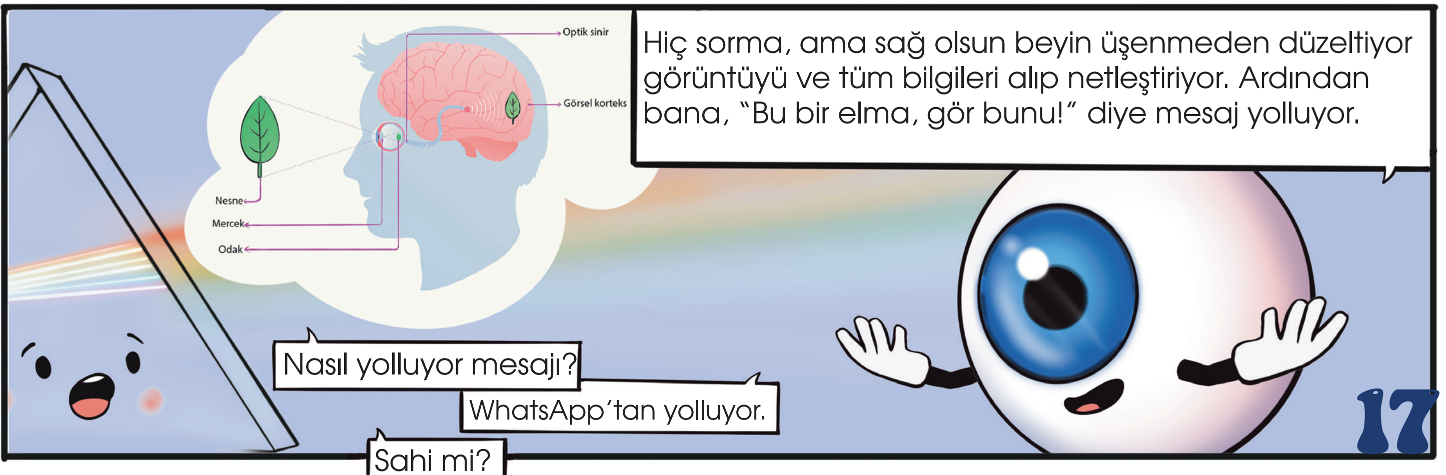
Varım.

İçine hangi parçandan sızıyorum?
Heh, bunu bilmeyecek ne var! Tabii ki bebeğimden.
Nesne
Kornea
Biz ona göz bebeği diyoruz.
Evet, ta kendisi.

Göz bebeğinden bir ışık olarak giriyorum. Peki, beni nasıl bir nesne olarak görüyorsun?
Bak anlatayım: Sen bir ışıksın ve cisimlere yansıyorsun. Cismin türüne göre seni ya emiyor ya yansıtıyorum. Her iki hâlde de bebeğimden içeri süzülüyorsun. Korneamdan geçtiğinde lenslerim seni odaklıyor.
İris
Nesne
Kornea
Göz bebeği

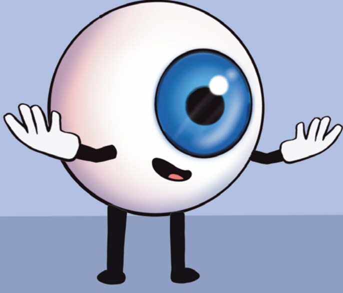

Fotoğraf makinesinin lensleri gibi mi?
Daha kaliteli ve yüksek pikselde hem de…

İris
Mercek
Retina
Nesne
Kornea
Göz bebeği
Optik sinir
Retina kan damarları
Lenslerim senden gelen ışık grubunu retinama iletiyor. Retinam çok gerilerde özel bir tabaka. Binlerce hücreden oluşuyor. Her biri senin renklerini ayrı ayrı alıp beyne renk ve desen olarak iletiyor iletmesine de yalnız biraz huysuz. Görüntüyü ters gönderiyor.

Optik sinir
Görsel korteks
Nesne
Mercek
Odak
Hiç sorma, ama sağ olsun beyin üşenmeden düzeltiyor görüntüyü ve tüm bilgileri alıp netleştiriyor. Ardından bana, "Bu bir elma, gör bunu!" diye mesaj yolluyor.
Nasıl yolluyor mesajı?
WhatsApp'tan yolluyor.
Sahi mi?

Yahu saçmalama, ne WhatsApp'ı! Sinirlerle ona bağlıyım ben. Oradan iletiyor mesajı.

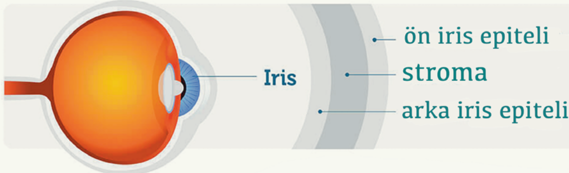
Ay özür dilerim. Peki, şu renkli gözlerin sırrı ne? Mavi gözlüler, kahverengi gözlülerden daha iyi mi görüyor?

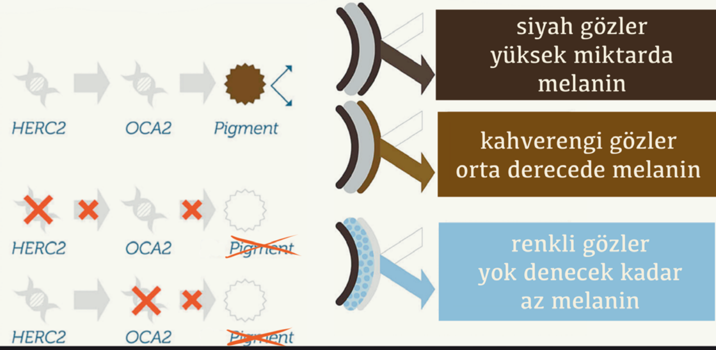

Hayır tabii ki. Rengimizi belirleyen şey, melanin adı verilen bir pigment. Az melanin açık renkli olmamızı, çok melanin koyu renkli olmamızı sağlıyor.

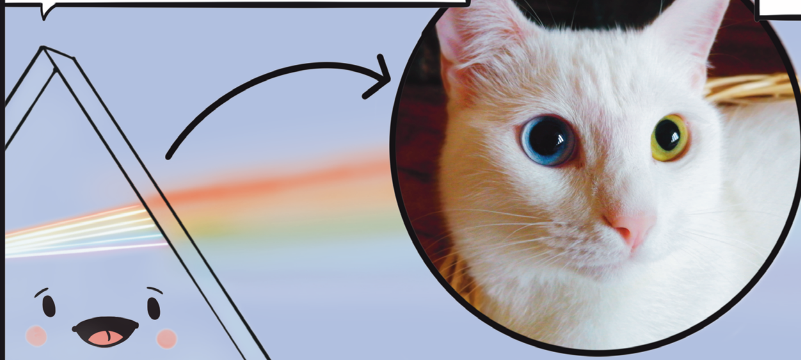
Göz renginin arkasındaki genetik

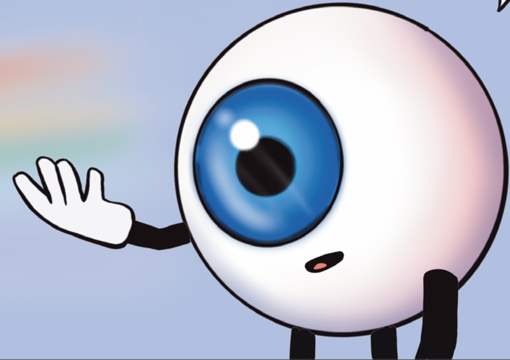

Van'daki kedilerin her iki gözü de farklı? O niye o?

Bazı hayvanlarda ve insanlarda görülen nadir bir durum. Hiçbir esprisi yok. Genetik bir özellik.

Nasıl gördüğünü anlatırken sanki uzun süren bir işlemmiş gibi geliyor kulağa.

Haklısın, oysa aynı ânda sayısız cismi görebiliyorum, anlattığım aşmalar kısa sürede gerçekleşiyor. Ve hiçbir göz sahibi bunun için efor harcamıyor.

Subhanallah! Yaratan ne güzel yaratmış!

ORİGAMİ

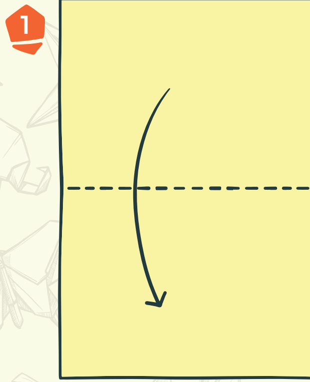

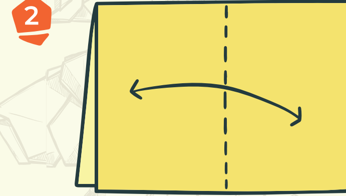
Es-Selamu Aleykum Arkadaşlar! Origami, kâğıt katlama sanatlarına verilen addır. Oldukça eğlenceli ve öğretici olan bu aktivitede bu ay gemi yapımını öğreneceğiz. Şekilleri dikkatlice inceleyin ve uygulayın. İyi eğlenceler!

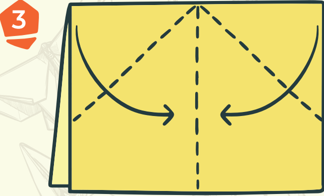
KÂĞITTAN GEMİ YAPIYORUZ

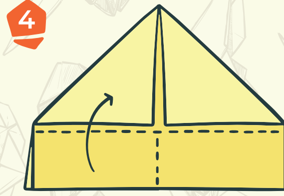
MALZEMELER

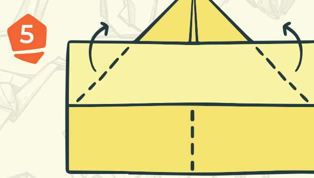

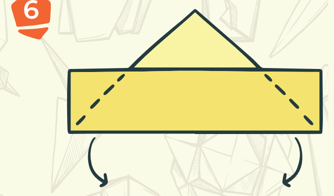

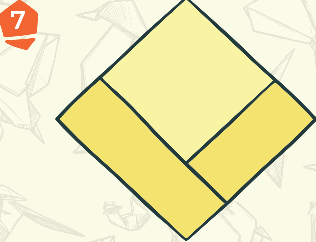

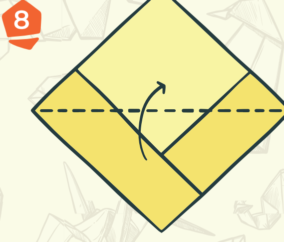

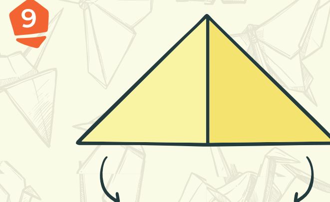

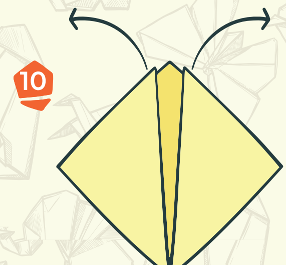

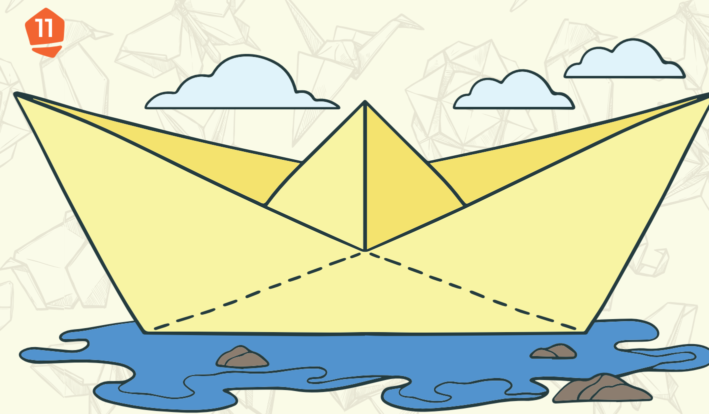

MERKÜR

Aklım almıyor, gerçekten almıyor!

Ne o Merkür Kardeş, niye canın sıkkın?

Niye olacak, Güneş'e en yakın gezegen benim, ama buna rağmen pek sıcak değilim!

E ne güzel işte! Serin selamet devam et...

Atmosferim olmadığı için ve Güneş'in etrafında hızla döndüğüm için ısınıyor ve çabucak soğuyorum. Yani pek serin selamette değilim.

Bunu bilmiyordum.

Gündüz sıcaklığım 427 dereceye yükselirken gece 173 dereceye düşüyor.

Çok soğuk!

Bu kadar olsa yine iyi, hiç uydum da yok.
Bak Dünya'ya ne güzel Ay'ı takmış baş ucuna.

Tokadan bahsediyorsun sanki.

Dünya'yı aydınlatıyor. Gece pırıl pırıl parlıyor.

Sen payına düşmeyene özenme bence.

Haklısın.

Şu yüzeyindeki yükseltiler de ne?

Onlar krater ve dağlar.

İşte Dünya'yla bir benzerlik yakaladın.
Uydun yok, ama dağların var.

Aaa, evet!

Dönmek başını döndürmüyor mu?

Hem de nasıl! Dünya, Güneş'in etrafında 365 günde
dönerken ben 88 günde dönüyorum.

Hızlı bir atlet gibi...

Evet, soluk soluğa!

MERKUR

VENÜS

DÜNYA

MARS

JÜPİTER

SATÜRN

URANÜS

NEPTÜN

PLÜTON

Bu arada oldu ki bir uzay mekiği sana gelmek istedi. Ne yaparsın?

Buna cesaret edemezler. Güneş'e çok yakınım, yanıp yok olurlar.

Uuu… Çok korkunç!

Hem, en küçük gezegenim ben. Gelip ne yapacaklar?

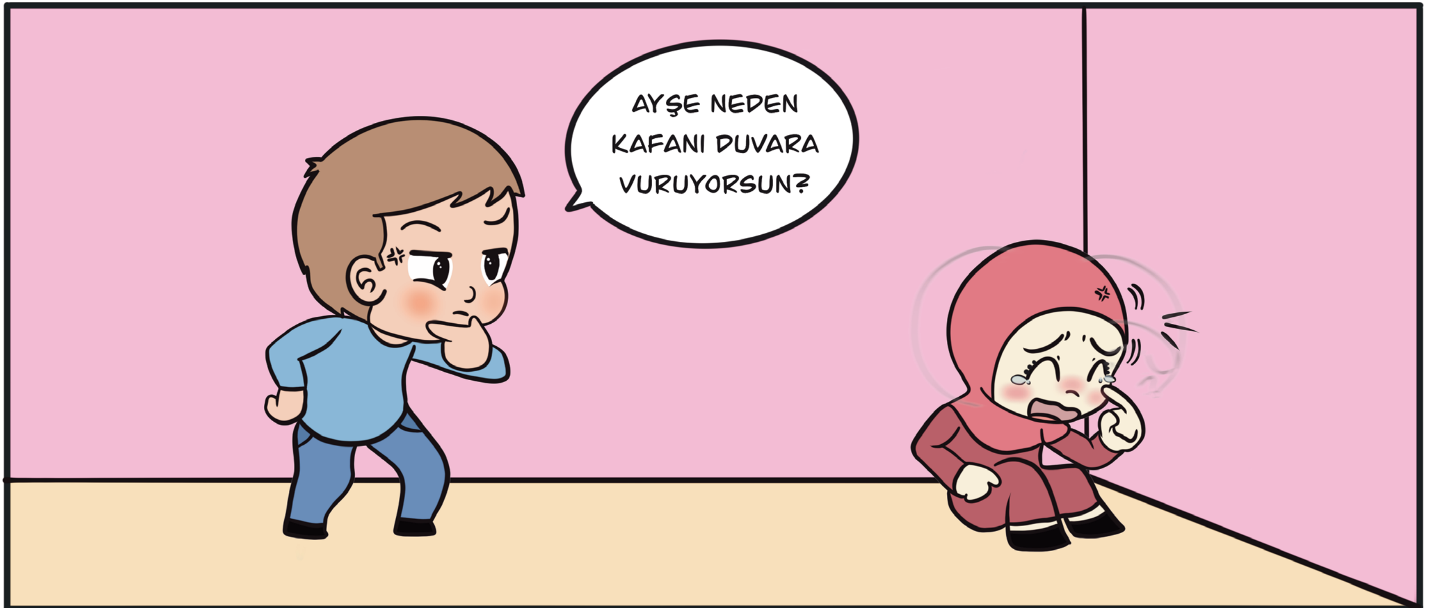
Bilmem. Bir öz çekim (selfie) yapıp giderler belki.

Ah şu insanoğlu…

BU HANGİ DEYİM?

____

____

Nehir Koç

KOMPOST TOKİ

Selim, Nedim ve Selin karnelerini kaptıkları gibi köye gitmek için sözleşmişlerdi. Bu üç kafadar birlikte eğlenmeyi ve iş başarmayı iyi biliyorlardı. "Aman!, Dur, yapma!, Sessiz ol!,Yavaş!" ihtarlarından uzak, Cezmi Amca eşliğinde plan ve projelerini büyük bir özveriyle yürütüyorlardı..

Selim; meraklarının peşinde koşan, iyimser, yenilikçi, olumsuzluklara takılmayan, grubun neşe kaynağıdır. Sanki macera pırasa saçlarının ucunda daldan dala sallanıyor gibidir.
Selin; duygusal, gördüğü her olayda ve nesnede derinlere dalan, grubun empati abidesi, orijinal bir kişidir.
Nedim ise âdeta grubun emniyet kemeri gibi tedbirli, güvenli, kontrollü ve araştırmacı geliştirmeci bir kişidir. Balta girmemiş ormanları anımsatan kıvırcık saçları tıpkı güvenlikten sorumlu bir santral ağı görünümündedir.

Üçü de ailelerinden izin almış, yol hazırlıklarını yapmış ve belirlenen saatte otobüs garında buluşmuşlardı.

Nedim yüzde beş ihtimalle yağmur yağar diye şemsiyesini yanına almayı ihmal etmemişti. Bunu gören Selim, "Kayak takımını da alsaydın, köyde kayak yapardık hıııgggğğğğk!" diyerek kahkaha attı.

Nedim gözlerini devirerek, "Sen geç dalganı. Köy havası değişkendir. Hem iklimsel değişikliği de hesaba katarsak kesin en azından yağmur yağar. İşte o zaman seni şemsiyenin altına almayacağım. Pırasa saçların sarıkız yalamış gibi yapışsın da akıllan hahhahaah." diye cevap verdi.
Selin hemen ortalığı toparlayarak, "Köye varmadan başladınız yine. Otobüs perona yanaşıyor, hazırlanın." dedi.

Muavine valizlerini verip koltuklarına kurulmak üzere otobüse bineceklerdi ki Selin yalvaran bir ses tonuyla, "Cam kenarında ben oturabilir miyim? Yol boyunca ağaçlardaki kuş yuvalarını saymak istiyorum." dedi.

Selim muzip bir kahkaka fırlatarak, "Hayırdır Selin, kuşlara ev hediyesi mi alacaksın? Neden yuvaları sayıyorsun? Hıhıııııığggğğğkkk!" dedi.

Selin, "Ne alakası var Selim ya! Bir cümleden de kendine sermaye çıkarmasan iflas edersin değil mi?" dedi.

Selim, "Zaten ben de koridor tarafına oturmak istiyorum. Böylece muavinden kek ve meyve suyu alırken daha rahat olurum. Immm." dedi.

Nedim, "Ben de şu tekli koltuğa oturayım. Böylece kendime ait kemerim olur." diye cevap verdi.

Yolculuk boyunca Selin yol kenarındaki ağaçlardaki kuş yuvalarını saydı ve her birini resmedip şiirler yazdı.
Selim ise muavinin getirdiği her türlü meşrubat, kek ve krakerleri itinayla şapır şupur mideye indirdi.
Nedim ise navigasyon cihazından aracın doğru istikamette olup olmadığını takip etti. Sonuçta şoför de bir insandı ve yanlış yola sapabilirdi.
Her ne kadar yıllardır aynı köyün yollarında yolcu taşıyıp bin bilmem kaçıncı seferini de yapsa yanlış yola sapma ihtimali düşünülmesi gereken önemli bir ayrıntıydı.
Nihayet köy otobüsü köyün camisinin önüne yanaştı.

Valizlerini kapan süper üçlü, ikindi namazını

kıldıktan sonra Cezmi Amca'nın tepede buluşmak üzere ayrıldılar.
Selin evden gelen mis kokuları takip ederek avludan içeri girdi.

Selim ise oralet kokulu kahvehanenin önünden geçerken dedesini görünce valiziyle tıngır mıngır içeri girdi. Kahveci Remzi Amca'nın selamını alır almaz, "Remzi Amca, değişik içeceklerin var mı?" diye sordu.

Sanki yol boyu bulduğunu gırtlağına indiren kendisi değilmiş gibi.

Dedesi, "Remzi Aga, ordan bi oralet kapıveee bizim toruna beyaa!" dedi.

Selim memnuniyetsiz bir tavırla, "Aman dede ya! Devletin emekliye uyguladığı tarife gibisin. Millet uzaya çıktı, biz hâlâ oralet içiyoruz. Yok mu şöyle meyveli soda falan buz gibi? Yazın ortasında ne oraleti!" dedi.

Dedesi, "Beyenmiyesan nenenin hoşafından içiveee eve var da. Gelir gelmez yapıştın gene kahvehaneye. Nenen seni özleyiktir. Sabahtandır yolunu gözleyip duruuu!" dedi.

Selim, "Oraletimi içem de gidem madem." dedi.

Az daha Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan olacaktım diye iç geçirdi.

Selim oraletini höpürdetirken öte yandan Nedim mahallenin kısa kuyruğuna yakalanmadan evin avlusuna varmak için bildiği tüm duaları okuyup çoktan hatim indirmişti bile. İçinden sürekli,
اعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ
"Euzubikelimetilla hittemmati min şerri ma halak." zikrini de ihmal etmedi.

Nedim'in kazasız belasız evine ulaşması ile ikindinin okunması bir olmuştu. Dedesi ve nenesi ile hasbihâl edip cemaatle namaz kıldılar. Bir kaç lokmayı yolda yuvarlamak üzere nenesinin yaptığı gözlemeden eline kaptığı gibi soluğu Cezmi Amca'nın tepede almıştı. Selim ve Selin çoktan gelmişlerdi. Cezmi Amca bu yılki ilk görevlerini vermiş, yeni projelerinden bahsetmeye başlamıştı bile.

Cezmi Amca, "Nedim! Gene mi kısa kuyruktan kaçmak için dolanıp geliverdin. Sıcaktan bezmiş hayvan, senle uğraşçak hâlde değil, rahat ol sen." dedi.

Nedim utancını gizlemeye çalışarak Cezmi Amca'ya selam verip onu dinlemeye başladı.
Cezmi Amca, "Bu yıl kendi toprağımızı kendimiz yetiştirivercez. Yidiğiniz meyvelerin kabuklarını atmayıp buraya getiriverin. Etraftan da kuru yaprak, karton, kâğıt toplaycaz. Sonra sırasıylan kutunun içine dolduruvercez. Bir sıra kartonlar, kuru yaprakları bir sıra da meyve sebze kabukları, yumurta kabuklarını kutuya dizivercez.
Selim sen yediğin meyve-sebzelerin artıklarını getiriver, Nedim sen de bu kovaların dibini deliver. Selin sen de arka bahçeden solucan toplayıp geliver." diye yapılacakları sıralamaya başladı.

Selim, "Yediğim meyvelerden geriye bir şey kalmıyor ama neyse bundan sonra ayırırım, hıhıhahağğggg!" diye kıkırdadı.

Selin, "Ama Cezmi Amca, yazık değil mi solucanlara! Toprak onların evleri, nasıl ayırırız? Ben olsam kimsenin beni evimden ayırmasını istemezdim." diye yakındı.

Selim meraklı gözlerle Cezmi Amca'nın elindeki gizemli deri kaplı defterlere bakarak, "Cezmi Amca! Peki elindeki defterler ne ola? Defter üretimine geçip deri mi toplaycaz yoksa, hıhıhıhığğğğ!

"Az daa unuteydim. Bunlar da sizin bu yaz edineceeniz deneyimleri kaydedeceeniz defter. Seneye vardıımızda bu anılardan faydalanırız belkim."

Selin'in gözleri birden parladı, Cezmi Amca'nın konuşmasından sonra hemen başladı kayda. Acaba solucanlar Kompost Toki evlerini beğenecekler mi? Tarladan modern hayata geçiş hoşlarına gidecek mi?
Deri kaplı defterin satırları dolarken anılarla dolu bir yaz daha geride kaldı.

Bizi merakla bekleyin ve hoşçakalıın!

Sen de evde kompost hazırlamak istiyorsan senin için karekod bırakıyorum. Denemeyi unutma.

EĞLENCELİ SAYFALAR

TOPLA, EŞLEŞTİR VE YAPIŞTIR

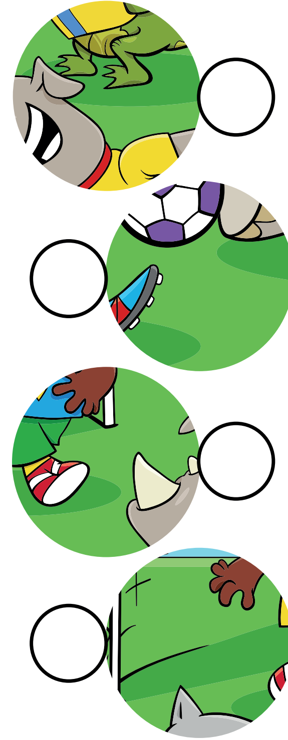
Toplama işlemlerini çözdükten sonra Dergimizin yanında verilen sticker eklerinin üzerindeki sayılarla eşleştirelim ve resmimizi oluşturalım.

18+20=	54+12=	42+13=
19+32	17+9=	27+9=
13+7=	45+7=	79+7=
15+3	50+10=	68+8=

PARÇAM NEREDE?

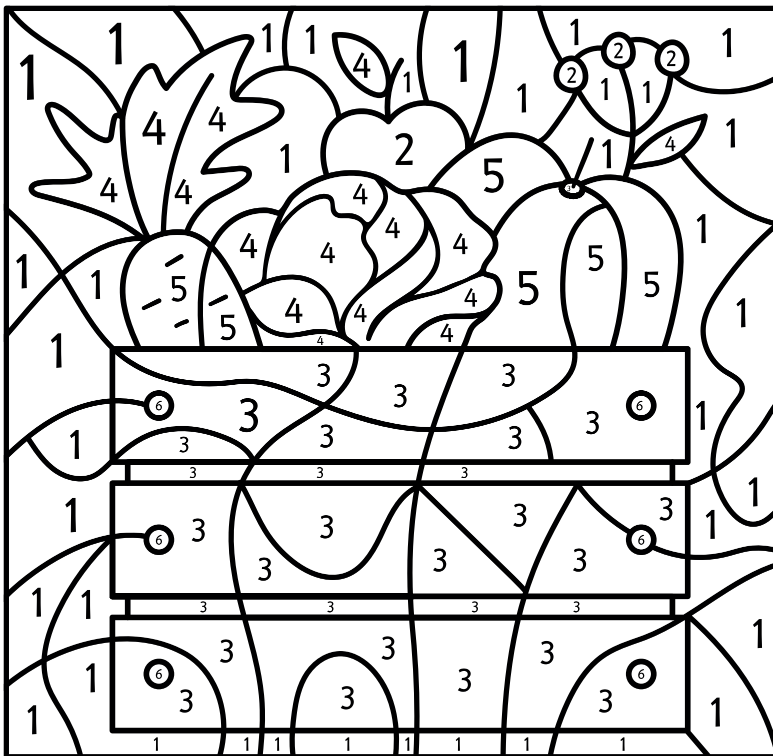
Futbol oynayan hayvanların parçalarını yan taraftaki görsellerle eşleştirebilir misin?

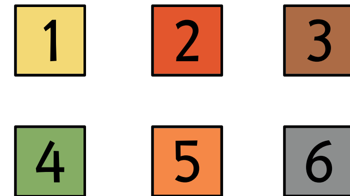

RAKAMLARLA BOYAMA

Aşağıdaki resmi sayılarda bulunan renklere boyayabilir misin?

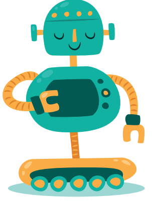

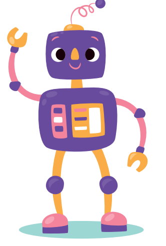
BALIK TUTMA

Çocuklara balık tutmalarında yardımcı olabilir misin?

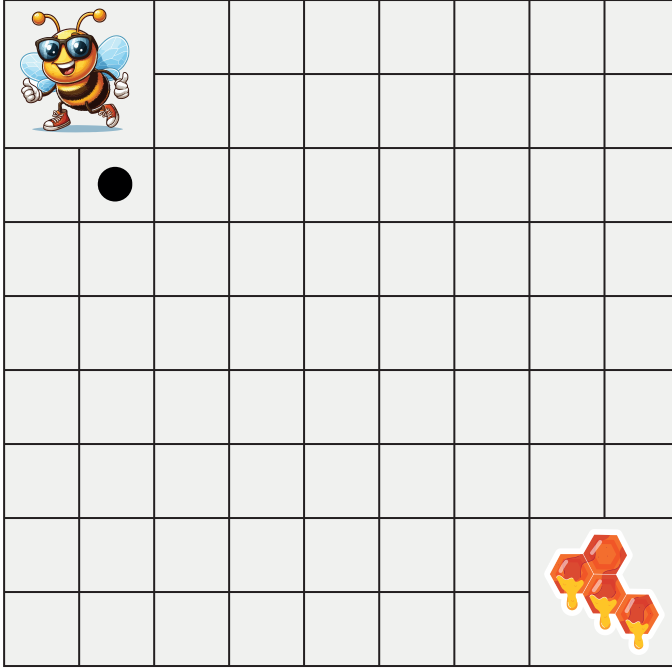

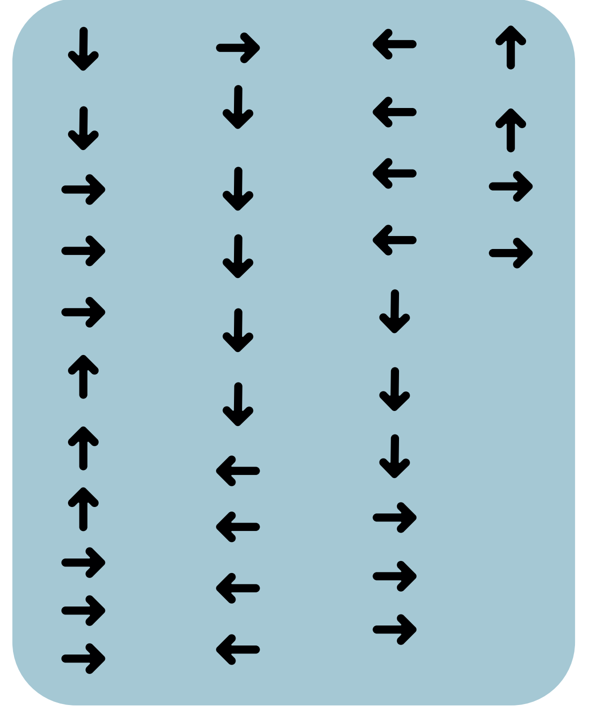

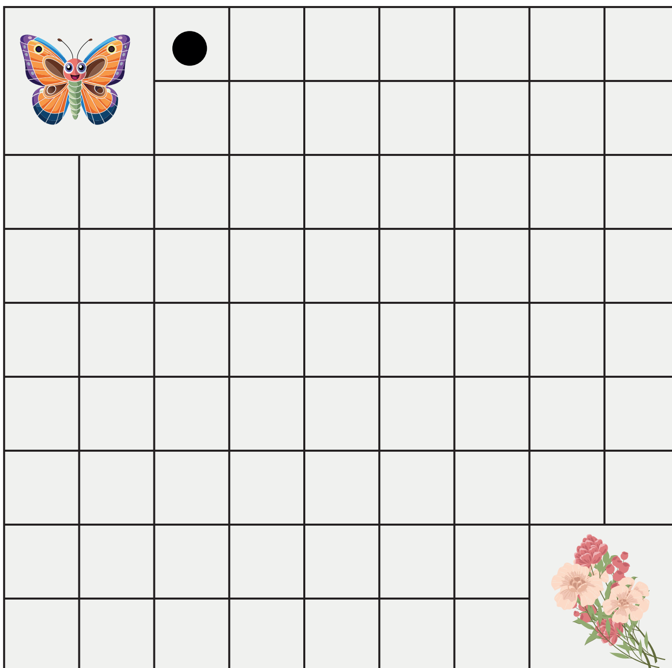
ROBOTİK KODLAMA
YÖN KODLAMA

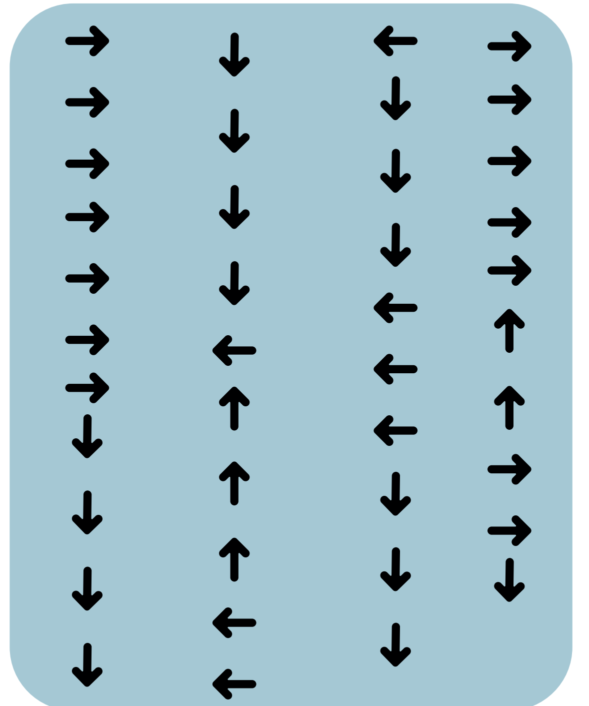

Aşağıdaki başlangıç noktalarından başlayarak verilen komutlara göre kodlamayı yapabilir misin?

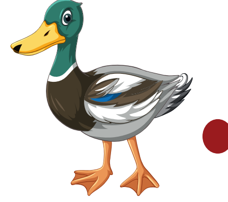

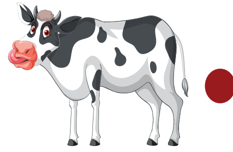
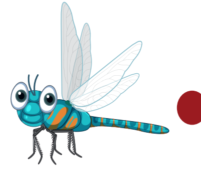
GÖLGE EŞLEME

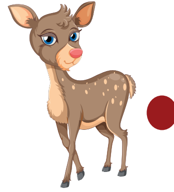
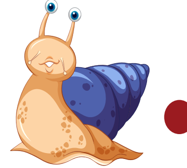
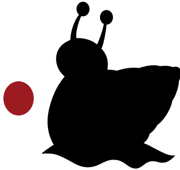
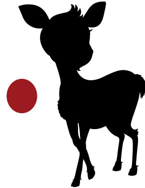
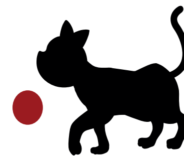
Hayvanların gölgesini doğru tahmin edebilir misin?

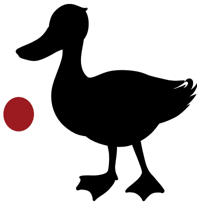
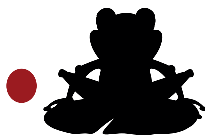
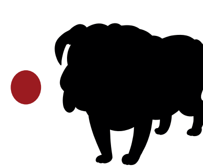
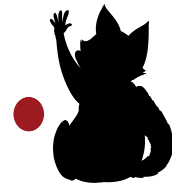
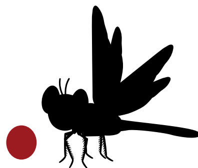
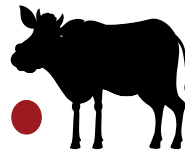

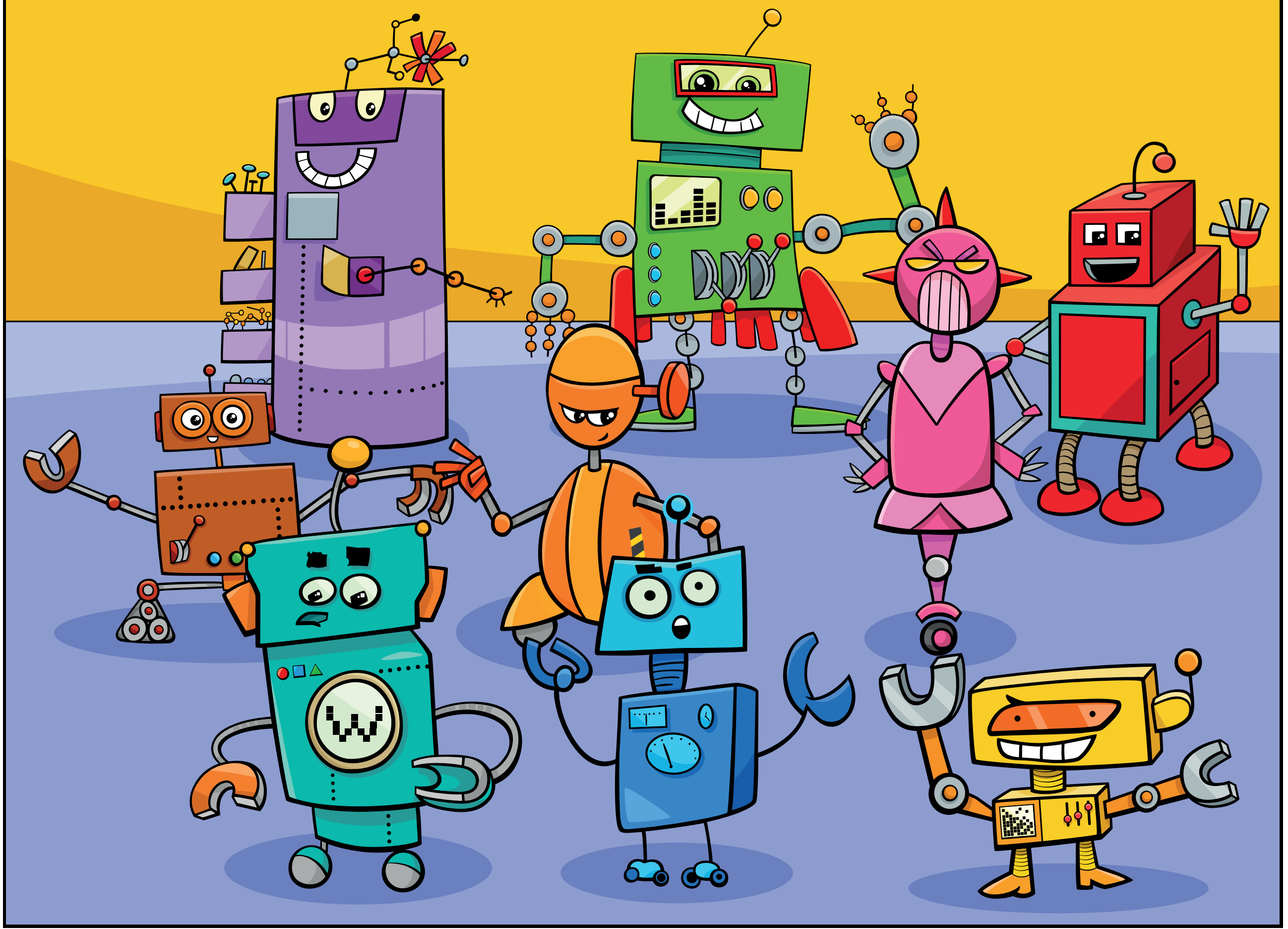

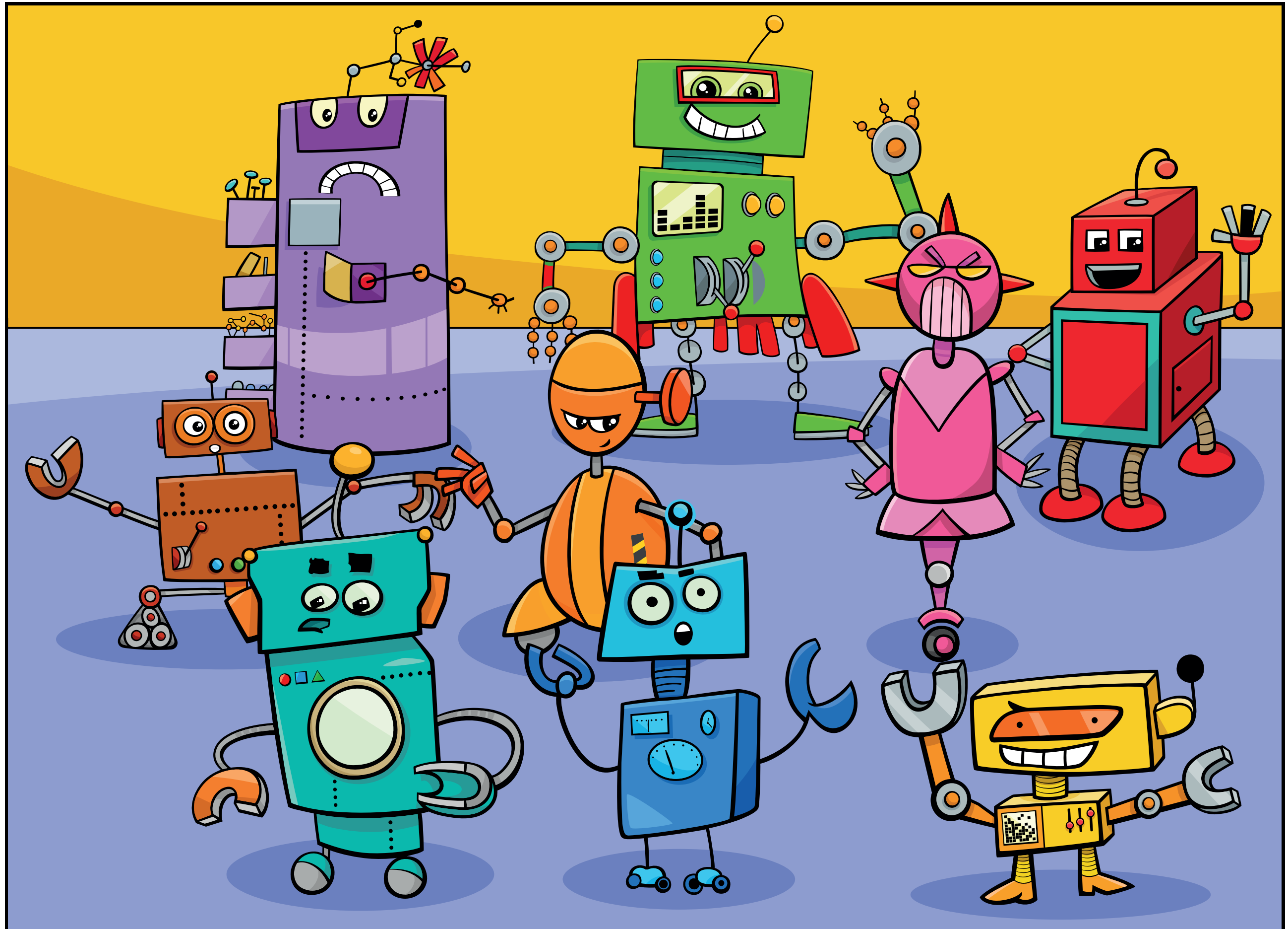

FARK BULMACA

Görseldeki 8 farkı bulabilir misin?

KALBİME ŞİFA

AYETLER

TEFEKKÜR

Azad Özer

ZİRVEDE

Es-Selamu Aleykum
Küçük Muvahhid,
Ben Tarık, profesyonel dağcıyım. Bu spora daha çok küçük yaşlarda başladım. Gelin size anlatayım:

Küçüklüğümden beri evde, bahçede çadır kurar, içerisinde oynardım. Babam dayanamadı, bana orijinal bir çadır aldı. Çadır olur da kamp malzemeleri olmaz mı? Her alışverişe çıktığımızda bir eksiğimi tamamladım.

KAMPAAA!!!

Okul gezilerinde, "Nereye gidelim?" denilse "Kampaaa!" diye bağırırdım. Arkadaşlarım da benim gibi hevesliydi. İlk deneyimlerimizi hocalarım sayesinde yaşadım.

Büyüyünce bu spora ilgim arttı. Öncelikle eğitim aldım. Çünkü dağcılıkta zirvelere çıkarken hayati tehlikelerle karşı karşıyasınız. Eğitimlerde bu tehlikeleri bertaraf edeceğim teknikleri öğrendim.
Sonra mı? Sonra başta ülkemizin güzel dağları olmak üzere dünyada meşhur on sekiz kanyon ve dağa tırmanış gerçekleştirdim.

İşte ilk tırmanışım. Burası Kocaeli Ballıkaya Kanyonu. Kanyon, güçlü ırmakların kireçli olmayan bölgelerde kazdığı derin vadilerdir. Irmak kendine bir yol bulup aşındırırken kenarda kalan sert ve yüksek kayalar benim gibi tırmanma tutkunları için heyecan vericidir. En güzel yanı da zirveye çıkıp kâinatın küçük bir bölümünü de olsa en tepeden seyredebilmektir.

KOCAELİ, BALLIKAYA

Bir kanyona değil de dağa tırmanırken görebileceğin güzelliklerin sayısı daha da artar. Dağ eteğinden başlarız tırmanışa. Bitki örtüsü mevsime ve ülkeye göre değişir. Ben baharda tırmanmayı severim. Çünkü dağlar renk renk ve harika kokulu bitkilerle süslenmiştir. Bir seferinde botanikçi (bitki bilimci) bir ekip arkadaşımla Erciyes Dağı'na tırmanış yaparken bu dağda 1171 çeşit bitki olduğunu söylemişti. Bunlardan 195'i endemikmiş. Yani sadece Erciyes Dağı'nda yetişiyormuş.

Bu kısa ek bilgiden sonra devam edeyim tırmanış anılarıma.

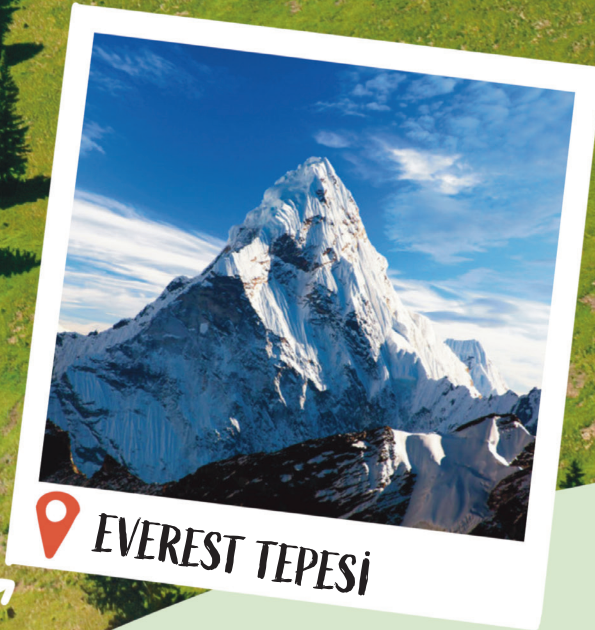
Bazen küçük bir pınarla karşılaşırız yolumuzun üstünde. Tatlı mı tatlı… İçmeye doyamayız. Hemen kısa bir mola verip çay demleriz. Bu tatlı suyla yapılan çaya doyum olmaz. Buraya kadar Rabbimiz yolumuzu açar. Çünkü O (cc), dağlardan renkli yolları biz kulları için yaratmıştır. Bunu Kur'ân'da okuduğumda çok şaşırmıştım. Rabbim daha dünyayı yaratırken bu patikaları hazırlamış. Kudretinin eseri olan güzellikleri görmemiz için…

"Görmedin mi?
Allah, gökten su indirdi. Onunla
çeşitli renklerde meyveler çıkarmışızdır.
Dağlardan da beyaz, kırmızı, daha başka
renklerde ve siyah yollar kılmışızdır."
(35/Fâtır, 27)

Yükseklere çıktıkça zorlaşır işimiz. Artık patika yoktur. Hava aşağılara nispeten rüzgârlıdır, mevsim kışsa karlı… Her ikisi de zorlar bizi. Zorlukla mücadelemiz, bize bir hayat dersi öğretir: Zorluklarla mücadele edenler zirveye ulaşır. Zirveye ulaşmanın tadı dağlarda bir başkadır.

Zirvede hep şunu düşünürüm:

Buraya kadar dağın görünen kısmına çıktım. Oysa dağın bir de görünmeyen kısmı var. Hemen hemen bir bu kadarı da yerin altında. İşte tam bu sırada bir ayet geliyor aklıma:

"Sizi sarsmasın diye yeryüzüne
(dağlardan) kazıklar, yolunuzu bulasınız
diye de nehirler ve yollar yerleştirdi."
(16/Nahl 15)

Daha anlatacağım çok anım var. Dedim ya, on sekiz tırmanış gerçekleştirdim. Dünyanın zirvesine de gittim. Bunu sadece bir spor olarak yapmadım, çünkü doğanın bu yüksek bölgeleri yaratılışı ve sunduğu güzelliklerle tefekkür etmem için hazırlanmıştı. Tırmanıp görmek benim gibiler için kulluğumuzun bir parçasıydı.

VAN

Asya Esra Baş - Beyza Demir - Gazel Bingöl

Selamun Aleykum Sevgili Arkadaşlar;
Bu sayımızda Van'lı kardeşleriniz olarak size yaşadığımız bu güzel şehri tanıtacağız.

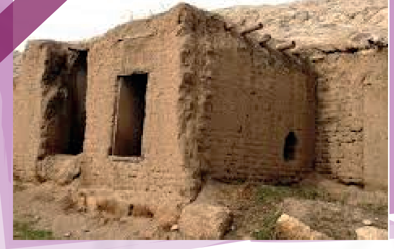

Van deyince aklınıza ilk Van Gölü gelmiştir hemen. Van Gölü dünyanın on beşinci, Türkiye'nin ise en büyük gölüdür ve Nemrut Dağı'nın patlaması sonucu oluşan volkanik çöküntü nedeniyle sodalı ve tuzlu bir suya sahiptir. Bu yüzden içerisinde hiçbir temizlik malzemesi kullanmadan her şey yıkanabilir ve temizlenebilir. Subhanallah, Rabbimizin rahmetine bakın!

Van, Türkiye'nin büyüklük bakımından altıncı şehridir. Türkiye'nin Doğu Anadolu Bölgesi'nde bulunur. En bilinen ilçeleri Erciş, Edremit, İpekyolu veTuşba olmak üzere birçok ilçesi vardır. Bu ilçelerde bulunan Van Kalesi, Muradiye Şelalesi, Hoşap Kalesi, Edremit Seyir Tepesi, Eski Van Evleri, Van Müzesi ile Akdamar ve Çarpanak Adaları görülmeye değer gezilecek yerlerden bazılarıdır. Van Merkez'de ve Erciş'te bulunan mescidlerimiz de ziyaret etmeden dönülmemesi gereken yerlerdendir.

Van Kalesi

Muradiye Şelalesi

Eski Van Evleri

Akdamar

Hoşap Kalesi

Çarpanak

Van Merkez

Van Erciş

Bir de meşhur olan çift renkli gözleriyle oldukça dikkat çeken Van kedimiz vardır. Tüyleri beyazdır. Diğer kedilerin aksine suyu sever ve cana yakındır.

Keledoş, Tandırda tuzlu balık, anlatmakla bitiremeyeceğimiz Van kahvaltısı ve olmazsa olmazları kavut, çörek ve koyun sütü ile Van'a has otların birleşimiyle elde edilen otlu peynir geleneksel yiyeceklerimizdendir.

Van'a yolunuz düşerse misafirliğe bekleriz. Bu arada yolda gelirken önünüze bir ânda koyunlar ve inekler çıkarsa şaşırmayın, çünkü Van'da hayvancılık oldukça yaygındır :)

BİLİM ADAMLARI

Deniz Altıntaş

Kimyanın Kurucusu

Cabir ibni Hayyan 700'lü yıllarda bugünkü İran'da dünyaya geldi. Eczacı bir babanın çocuğuydu. Çocukluğu hakkında çok fazla bilgiye sahip olmasak da onun babasının mesleğini en üst noktaya çıkardığını söyleyebiliriz. Bilim insanlarının söylediğine göre kimya dalında öyle şeyler keşfetti ki ölümünden sonra neredeyse keşfedilecek başka bir şey kalmadı.

Cesur Ol! Yeni Şeyler Denemekten Çekinme!

Hayyan Abbasî Halifesi Harun Er-Reşid tarafından Harran Akademisi'nin başına getirildi ve çalışmalarına burada devam etti. Onun en önemli ve kendi hayatımızda örnek alabileceğimiz özelliği cesurca ve hata yapmaktan korkmadan yeni şeyler denemesidir. Bu cesareti onun muhteşem buluşlar yapmasına vesile oldu.

Tek Bir Bilim Dalı Değil

Cabir ibni Hayyan da kendisinden önce yaşamış ve sonra yaşayacak olan Müslüman bilim insanları gibi tek bir bilim dalında ilerlemedi. Matematik, geometri, astronomi, fizik, tıp, fizik tedavi uzmanlığı, mühendislik, coğrafya ve kimya alanında çok önemli çalışmaları oldu. Bunlardan en önemli olan keşifleri kimya alanındaydı.

Bakalım Neler Keşfetmiş?

Tarihte bilinen ilk laboratuvarı kurdu

Maddenin atomlardan oluştuğunu tespit etti; hatta atomun parçalanabileceğini, bunun sonucunda muazzam bir enerjinin ortaya çıkacağını söyledi ve bu, Albert Einstein'dan 1200 yıl önceydi.

Şu ânda modern bilimde de kullandığımız kristalleşme, damıtma, buharlaşma tekniklerini buldu.

Maddeleri gruplandırdı.

Sülfürik asit, nitrik asit, sodyum karbonat ve potasyumu keşfetti.

Bitkilerden elde ettiği boyayla derinin boyanmasını ve tabaklanmasını buldu.

Ateşte yanmayan kâğıdı keşfetti.

Suyu damıtarak saf su elde etti.

Kralsuyunu buldu. Bu su, madenden çıkartılan altını eriterek, toprağından ve kirinden arındırarak saf hâlde elde edilmesini sağlar ve günümüzde hâlâ kullanılmaktadır.

Cam ve cila yapımını keşfetti.

Günümüzde kullanılan laboratuvar tüpleri ve ilaç sektöründe kullanılan damıtma imbiği onun eseridir.

Paslanmaz çeliği icat etmiştir.

400'den fazla eser kaleme aldı, ama günümüze sadece 20 tanesi ulaştı. Eserleri Ortaçağ'da Latinceye çevrilip Avrupa'da kullanılmıştır.

Buraya daha birçok maddeyi ekleyebiliriz. Haydi, kalanlarını da sen bul!

Sence Cabir ibni Hayyan'ın Hayatından Nasıl Bir Ders Çıkarmalıyız?

O ve onun gibi insanların varlığından anlıyoruz ki Allah (cc) insanları çok yönlü yaratmıştır. Sen bir cevher madeni gibisin, bu madende tek bir değerli taş yok! İçinde elmas, yakut, zümrüt ve kim bilir nice değerli taşlar var. Sadece oradan çıkarılmak için bekliyorlar. Yani iyi bir matematikçi olup aynı zamanda farklı diller öğrenebilirsin. Araba tamircisi olup bir yandan robotik mühendisi olabilirsin. İyi bir aşçı olup diğer yandan muhteşem bir kameraman, yönetmen, kısa film yazarı olabilirsin ve tüm bunları yaparken seni Rabbine yaklaştıracak ilmi öğrenip muvahhid bir kul olabilirsin. Evet sevgili arkadaşım, bütün bunları ve daha fazlasını Allah'ın (cc) izniyle yapabilirsin.

CABİR İBNİ HAYYAN

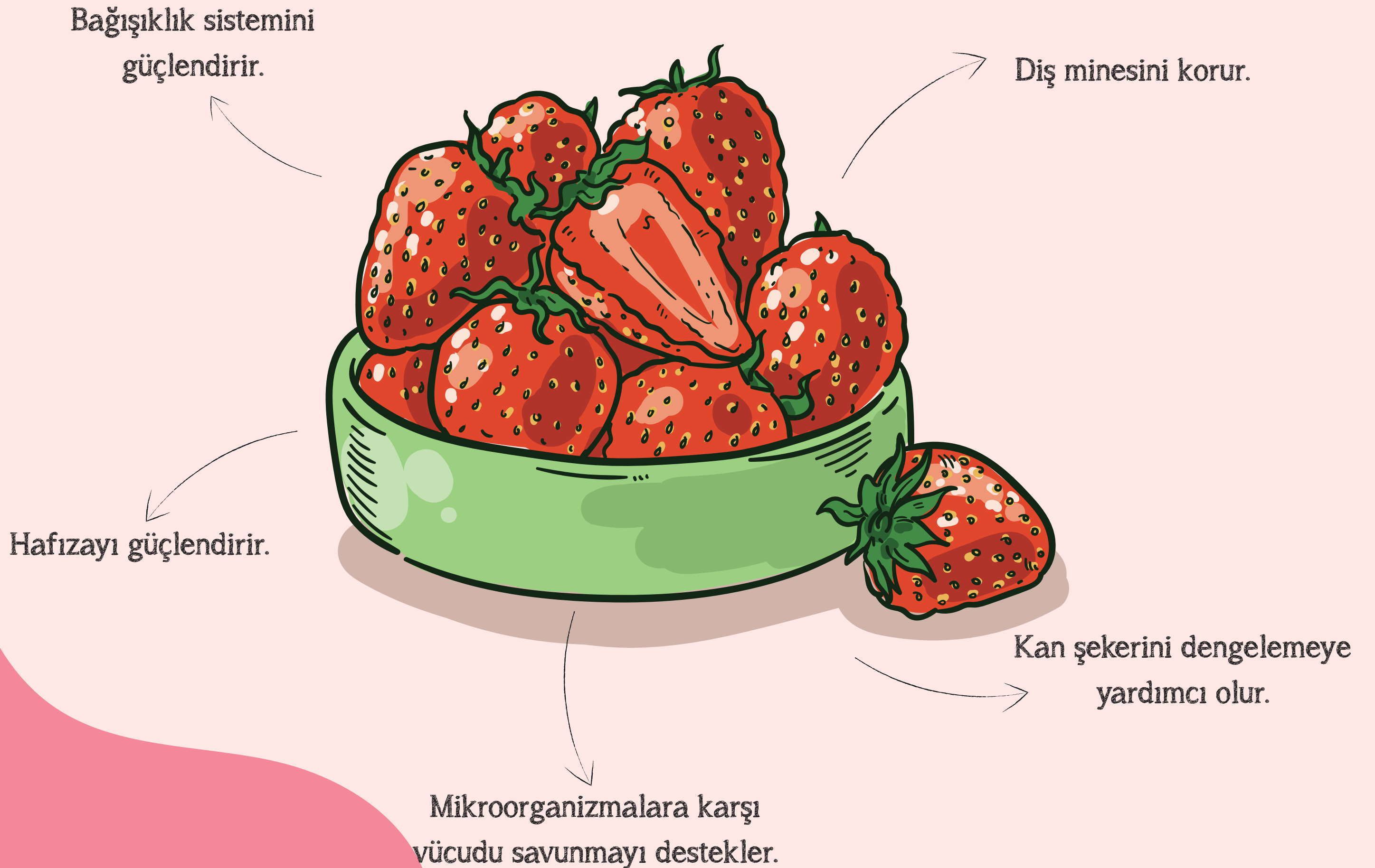

"ÇİLEK"

Çilek gülgiller ailesi içinde bulunan, yirmiden fazla türü olan bir bitkidir. Bu türler arasından en çok bilinen ve yaygın olarak tüketilen bahçe çileğidir. İçerisinde bol miktarda kalsiyum, fosfor, demir ve A, B, C vitamini bulunduran çilek; kısa zamanda meyve vermesi, çoğaltılmasının kolay olması yönünden yetiştiriciliği avantajlı olan bir meyvedir.

Reçel, marmelat, pasta, dondurma ve meyve suyu yapımında oldukça sık kullanılan çilek, yaz meyvesidir. Hoş koku ve tatlı bir lezzete sahip olan bu meyve; kök, gövde, yapraklar, çiçek ve meyve salkımından oluşur. Gıda sektöründe hem yaprakları hem de meyvesi tüketiciler tarafından kullanılır. Yapraklar kurutulup çay olarak tüketilebildiği gibi taze olarak smoothielerde ve salatalarda kullanılır.

SERİN BİR İÇECEKLE YAZA VEDA

İçindekiler

- 2 su bardağı dondurulmuş çilek
- 1 orta boy taze muz veya dondurulmuş muz
- 1 su bardağı süt
- ½ bardak sade yoğurt

TALİMATLAR

Tüm malzemeleri bir karıştırıcıya yerleştirin ve pürüzsüz hâle gelinceye kadar karıştırın.

Efsane Değil Sahabe

Meryem Şahin

Ebu Hayseme!

Medine'nin sıcak ve bunaltıcı yazında
Bir münadi çıkmış sokaklara haykırıyor:
"Tebuk'e sefer düzenlenecek, herkes hazırlık yapsın!
İman eden hiç kimse Peygamber'den (sav) geri kalmasın!"
Adına Zorluk Seferi deniyor, çokça mal ve hazırlık gerekiyor.
Malı olan hazırlanıyor, olmayanlar ağlıyor.
Biri var ki aralarında malı ve gücü olmasına rağmen
Hazırlığı biraz ağırdan alıyor.

Bu Ebu Hayseme!
Şimdiye kadar hiçbir gazveyi kaçırmamış,
Resûl'ün (sav) ardında yıldız gibi parlamış.
Bugün yarın hazırlanırım derken,
Ordu yola çıkıyor, geri kalıyor seferden.

Bir gün giriyor bahçesine,
Gölge hoş, hurmalar tatlı, suları serin.
Ebu Hayseme düşünüyor derin derin...
"Peygamber ve ashabı bu sıcakta çöl aşacak
Ebu Hayseme ise bahçesinde keyif yapacak!
Yol alırken iman ordusu
Medine'de sadece münafıklar kalacak!"
Kınıyor nefsini, kızıyor kendine
Kalbinde pişmanlık ve tevbeyle
Hiç vakit kaybetmeden çıkıyor yola
Kavuşuyor Allah Resûlü'ne.
Allah Resûlü (sav) sevinçli: "Bu gelen Ebu Hayseme mi?"
"Benim, ey Allah'ın Resûlü! Affet hâlimi..."

MİSAFİRİMİZ VAR

Meryem Çetin

Serçenin Hikâyesi

Güneş kendini yavaş yavaş saklarken Ömer düşünceli bir şekilde yolda ilerliyordu. Bakışını yoldaki eskimiş tuğladan kaldırdı. Bir ağacın dibinde hareketsiz yatan serçeye gözü takıldı. Usulca yanına gitti. Eğilip, acıyla cebelleşen serçeyi kucağına aldı ve çantasındaki suyu çıkarıp serçenin kuruyan gagasını ıslattı.

Serçeye odaklanan Ömer, yanına gelen yaşlı amcayı hiç fark etmemişti.

Yaşlı amca şefkatle, "Bilir misin evlat?" dedi. Bir ânda duyduğu sesle irkilen Ömer, yaşlı amcayla göz göze geldi.

"Neyi amca?" diye cevap verdi.

"Serçenin hikâyesini."

Ömer başını iki yana sallamakla yetindi.

"Anlatmamı ister misin evlat?"

Meraklanan Ömer, hikâyeyi dinlemek istediğini belli etmek için hızla kafasını aşağı yukarı salladı. Yaşlı amca da çocuğun yanında yer edinerek başladı hikâyeyi anlatmaya:

"Bir gün bir serçenin yuvası yıkılmış. Kimseyle konuşmamış, derin bir üzüntüyle içine kapanmış. Arkadaşları yanına gidecek olsa hemen daldan uzaklaşmış.

Günler birbirini kovalamış. Bilge Kuş uygun zamanı kollamış. Serçenin sessiz bir şekilde yabancı olduğu bir dalda durduğunu görmüş. Yanına uçmuş ve sormuş: 'Nedir seni böyle derin bir hüzne boğan derdin?'

Serçe de ızdırap ve sitem dolu bir sesle cevap vermiş: 'Benim tek sığınağım vardı. Üşüdüğümde ısındığım, yorulduğumda dinlendiğim bir yuvam vardı. Kimseye rahatsızlık vermiyordum. Bir ânda zamansız gelen fırtına yuvamı yıktı. Nedir bunun sebebi Bilge Kuş?'

Serçe artık konuşamamış, sözleri boğazında düğümlenmiş.

Bu sözlere şahit olan tüm kuşlar etraflarını sarmışlar ve Bilge Kuş'un vereceği cevabı beklemişler. Bilge Kuş sessizliği şu sözleriyle bölmüş:

`Bak Minik Serçe, sana yaşadığın bu acı durumla ilgili bir sebep söyleyeyim. Sen kendi yuvana yem taşırken avlamak üzere sana yaklaşan bir yılan vardır. Ola ki Allah, seni ondan korumak için fırtınaya emretmiştir. Yuvan yıkılmıştır, ama canın kurtulmuştur. Başına gelen her bela sana bir öğüt vermek ya da seni korumak içindir. Yoksa hiçbir bela boşuna değildir.'

Bu sözler üzerine pişmanlık duygusuyla ezilen serçe ağlamaya başlamış. Olaya hiç bu tarafından bakmadığı için çok pişmanmış. Tek diyebildiği, `Affet Allah'ım!' olmuş."

Hikâyeyi bitiren yaşlı amca sessizce ayağa kalktı. Ağır adımlarla ilerledi. Ömer, serçeye bakmaya devam ediyordu. Ancak bakışlarında bir anlam yüklüydü. Madem hiçbir imtihan, hiçbir zorluk boşuna değildi. Acaba bu yaralı kuşun hikâyesi neydi?

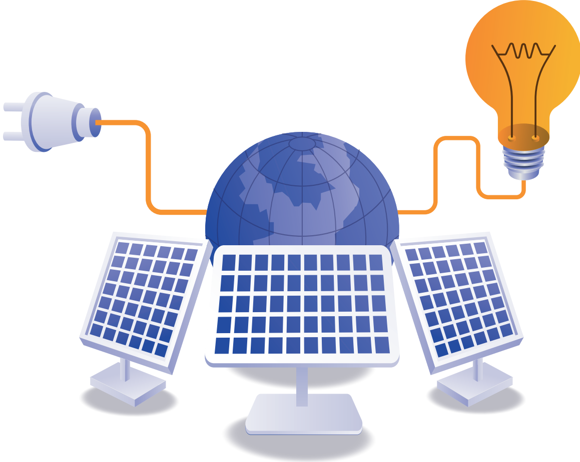

Fatıma Gürsoy

AKILLI EVLER

Es-Selamu Aleykum Dostum, yine ben! Geçen yazımızda seninle saatleri incelemiştik. Şimdi ise birlikte Akıllı Evleri tanıyacağız. Evet evet, yanlış okumadın. Artık evler bile akıllı dostum! Peki, önce bir düşünelim. Sence bir ev nasıl akıllı olabilir? Acaba canımız dondurma çektiğinde ve dolabı açtığımızda karşımızda dondurmayı bulabilir miyiz veya annemiz yemek yaparken, “Ahh, şu malzemeyi marketten almayı unutmuşum!” dediğinde akıllı mutfak sistemi o malzemeyi getirir mi? Evet dostum, yapay zekâ artık insanların hayatını tamamen kolaylaştırmaya odaklandığı için bunlar tam da Akıllı Evlerde yaşanabilecek durumlar.

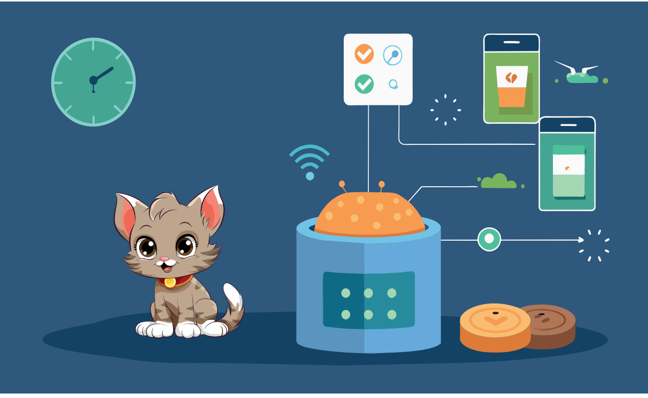
Hadi gel, seninle şimdi evimizin özeliklerini inceleyelim. Çatı katı solar enerji üretim alanı. Burada Güneş enerjisi depolanıp enerjiye ve elektriğe dönüşüyor. Özel bir sistemle evimizin ısısını istediğimiz dereceye ayarlayabiliyoruz. Kışın sıcak, yazın ise soğuk olarak ayarlayabiliyoruz.

Biliyor musun, bu evde artık prizde unutulan şarj cihazları, ütü veya benzeri elektronik cihazlar boş yere elektrik tüketmeyecek. Kullanılmadığını anladığı ânda prize elektrik göndermiyor.

Dışarıdaki hava durumunu gece veya gündüz mü diye algılayan aygıtlar evin perdelerini veya panjurlarını gerektiğinde açıp kapatabiliyor. Evin ışıklarını uyuduğumuzda veya evden çıktığımızda kendiliğinden kapatıyor.

Bir başka özelik ise bizimle yaşayan dedelerimiz, nenelerimiz veya hastalarımız için. Akıllı aygıtlar sayesinde evde ne kadar hareket ettiklerini, ilaç dolabından hangi saatte hangi ilacı alıp içtiklerini kontrol edebiliyor. İlaç ya da yemek saatlerini hatırlatması için hatırlatmalar da ayarlanabilir. Evde bulunan bir panik butonu acil durumlarda bize veya sağlık kuruluşuna haber vermesini sağlar.

Dostum, bu Akıllı Evler bizim hayvan dostlarımızı da unutmamış. Evin içinde bulunan kameralar sayesinde biz evde yokken kedimizin neler yaptığını görebiliriz. Ayrıca evcil hayvanımızın mama ya da su kabının boşaldığını bize haber veren bir sistem de bulunmakta. Evde olmadığımızda boşalan mama ve su kabını dolduran sistem, hayvanlarımızın biz yokken aç veya susuz kalmasını engeller.

Biz evde yokken akıllı sistem kötü niyetli insanlara karşı önlem alabiliyor. Herhangi bir hırsızlık durumunda kameralar ve algılayıcılar sayesinde bize ve güvenlik firmasına bilgi verir. Hatta biz evde varmışız gibi belli aralıklarda ışıkları yakıp söndürür.

Evimizde bahçemiz mevcutsa akıllı sulama sistemiyle toprağın nem oranına göre sular ve çimlerin biçilme, ağaçların budanma zamanını bizlere hatırlatır.

Evet dostum, bir dahaki yazımda görüşmek üzere! Allah'a emanet ol.

HAYAL GÜCÜNLE KALEM SENDE

Hikâyenin Dergimizde yer almasını ister misin?
O zaman hiç vakit kaybetmeden yazmaya başla.
Sayfanın fotoğrafını bizimle paylaşmayı unutma :)

EĞLENCELİ SAYFALAR

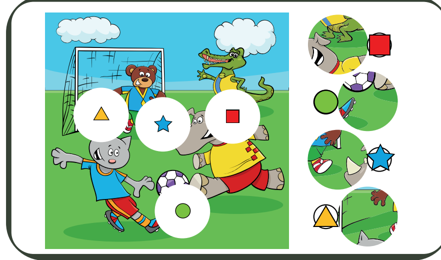
TOPLA, EŞLEŞTİR VE YAPIŞTIR

Toplama işlemlerini çözdükten sonra Dergimizin yanında verilen sticker eklerinin üzerindeki sayılarla eşleştirelim ve resmimizi oluşturalım.

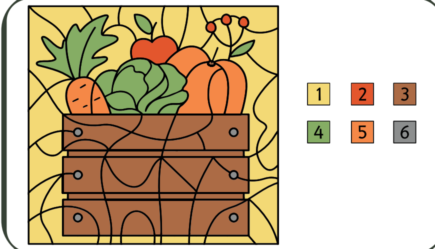
PARÇAM NEREDE?

Futbol oynayan hayvanların parçalarını yan taraftaki görsellerle eşleştirebilir misin?

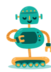
RAKAMLARLA BOYAMA

Aşağıdaki resmi sayılarda bulunan renklere boyayabilir misin?

BALIK TUTMA

Çocuklara balık tutmalarında yardımcı olabilir misin?

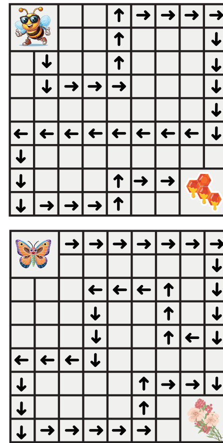

ROBOTİK KODLAMA

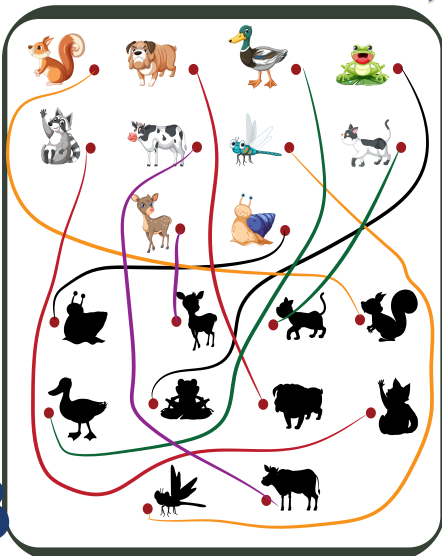
YÖN KODLAMA

Aşağıdaki başlangıç noktalarından başlayarak verilen komutlara göre kodlamayı yapabilir misin?

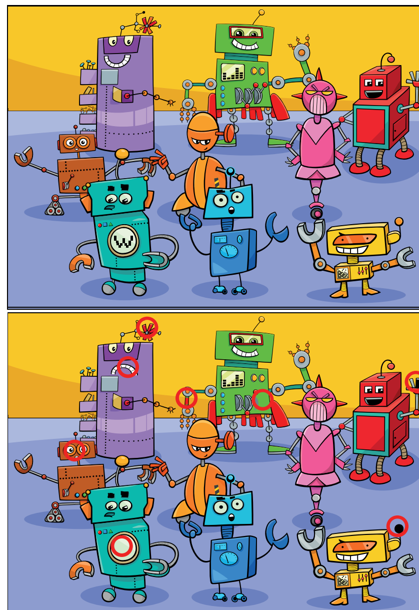
GÖLGE EŞLEME

Hayvanların gölgesini doğru tahmin edebilir misin?

FARK BULMACA

Görseldeki 8 farkı bulabilir misin?

ABONELİK İÇİN

 tevhiddergisi@gmail.com

 www.tevhiddergisi.org

 +90 545 762 15 15

 tevhidcocukdergisiresmii

 TevhidCocukDergs